

GMINA MICHAŁOWICE

**INFORMACJA O STANIE
REALIZACJI ZADAŃ
OŚWIATOWYCH
ZA ROK SZKOLNY 2021/2022**

Reguly, 31 października 2022 r.

SZKOŁA PODSTAWOWA
im. Jana Pawła II
w Michałowicach

**GMINNE
PRZEDSZKOLE**
W MICHAŁOWICACH
ul. SZKOLNA 13

**ZESPÓŁ
SZKOLNO-PRZEDSZKOLNY**
im. Mikołaja Kopernika
w Nowej Wsi ul. Główna 96

ZESPÓŁ SZKÓŁ OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH
im. Marii Dąbrowskiej w Komorowie
SZKOŁA PODSTAWOWA
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE
05-806 Komorów, al. Marii Dąbrowskiej 12/20

Zespół Szkół
Ogólnokształcących
im. Marii Dąbrowskiej w
Komorowie

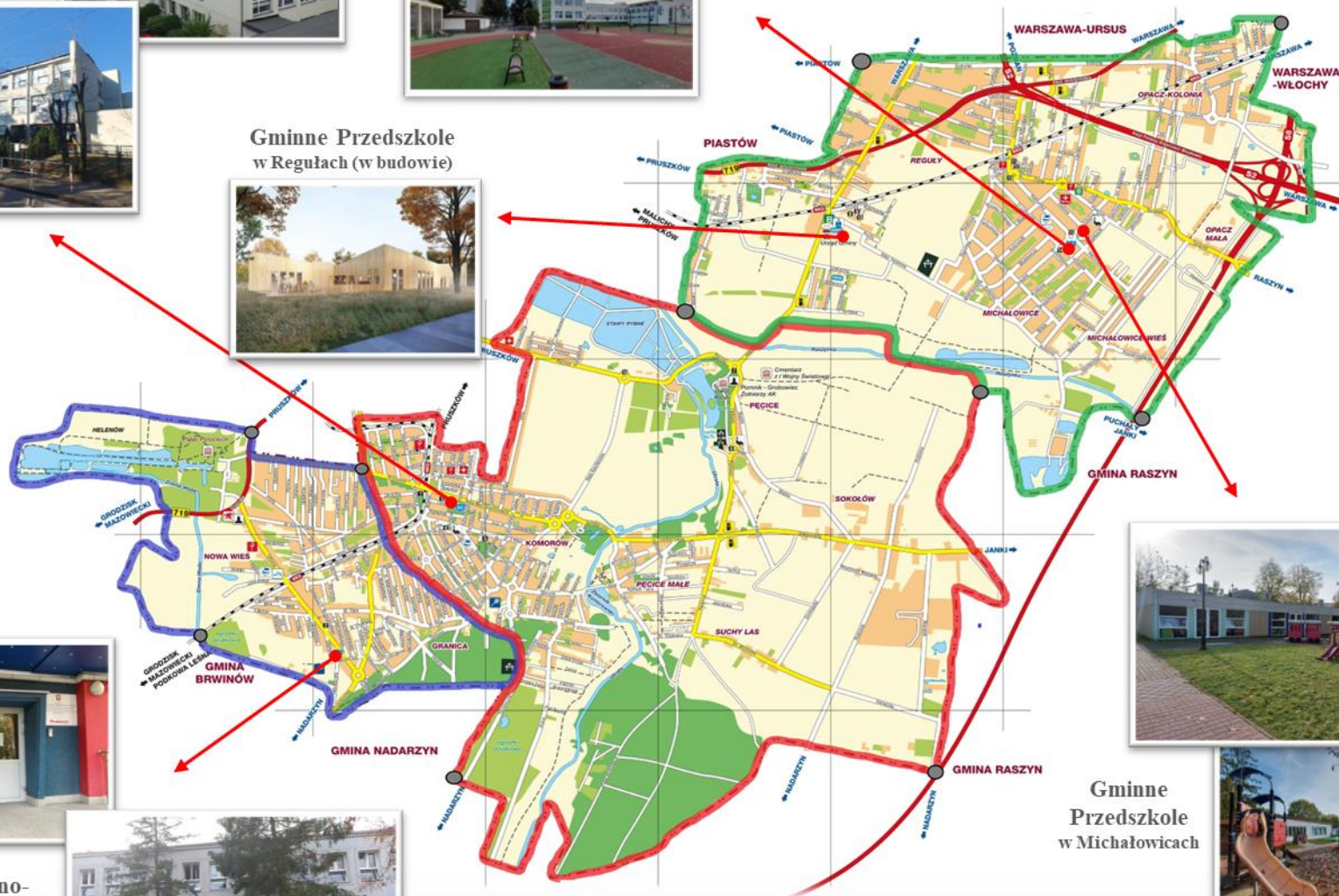

Szkoła Podstawowa
im. Jana Pawła II w
Michałowicach

- Obwód Szkoły Podstawowej w Michałowicach
- Obwód Szkoły Podstawowej w Komorowie
- Obwód Szkoły Podstawowej w Nowej Wsi

Gminne Przedszkole
w Regułach (w budowie)

Zespół Szkolno-
Przedszkolny
im. Mikołaja Kopernika
w Nowej Wsi

Gminne
Przedszkole
w Michałowicach

INFORMACJA

o stanie realizacji zadań oświatowych Gminy Michałowice w roku szkolnym 2021/2022

WPROWADZENIE

Rok szkolny 2021/2022 był kolejnym bardzo trudnym rokiem dla wszystkich szkół i przedszkoli, także w Gminie Michałowice. Trwająca pandemia, powtarzające się nieobecności uczniów i nauczycieli z powodu Covid19, wciąż obowiązujące obostrzenia, powodowały wiele kłopotów i problemów z organizacją zajęć, choć już przez cały rok placówki pracowały stacjonarnie. We wszystkich szkołach nauczyciele widzieli skutki pandemii i długiej izolacji: w zachowaniu uczniów, w brakach w wiedzy i w umiejętnościach, w nieprawidłowych relacjach społecznych wśród dzieci. Dyrektorzy wszystkich placówek dokładali starań, aby zapewnić pomoc wszystkim potrzebującym uczniom, zarówno w zakresie wsparcia psychologicznego – pedagogicznego, jak i wyrównywania braków programowych.

24 lutego 2022 r. wybuchła wojna w Ukrainie, która spowodowała nagły napływ uchodźców z zagrożonych terenów. Gmina Michałowice reagując na pojawiające się problemy podjęła szereg działań wspierających nie tylko uchodźców, ale także placówki oświatowe oraz mieszkańców gminy niosących pomoc potrzebującym osobom.

Działania podjęte przez Urząd Gminy Michałowice, we współpracy z GOPS, CUW oraz szkołami i przedszkolami obejmowały:

LUTY

- Zarządzenie nr 44/2022 Wójta gminy Michałowice, z dnia 28 lutego 2022 r., w sprawie wyznaczenia koordynatora oraz powołania zespołu ds. pomocy migrantom z Ukrainy, przebywających na terenie Gminy Michałowice, w związku z konfliktem zbrojnym.
- Zatrudnienie pracownika pochodzenia ukraińskiego w celu tłumaczenia i obsługi obywateli Ukrainy.
- Współpraca z zespołem zarządzania kryzysowego w starostwie w zakresie zakwaterowania w obiektach hotelowych.
- Uruchomienie infolinii w godzinach pracy Urzędu, przekierowanie na numer komórkowy poza godzinami pracy w zakresie kierowania obywateli Ukrainy do zakwaterowania.
- Współpraca z mieszkańcami w ramach oddolnej inicjatywy niesienia pomocy dla obywateli Ukrainy, m.in. tworzenie baz wolontariatu.

MARZEC

- Uruchomienie adresu e-mailowego: ukraina@michalowice.pl
- Uruchomienie pomocy psychologicznej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej.
- Przygotowanie placówek oświatowych w zakresie przyjęcia dzieci i młodzieży ukraińskiej.

- Spotkania informacyjne dla mieszkańców oraz obywateli Ukrainy, zorganizowane na terenie Gminy w dniu 3 marca 2022 r. w Regułach, Komorowie i Granicy oraz w dniu 4 marca w obiektach hotelowych udzielających schronienia obywatelom Ukrainy.
- Organizowanie zbiórek na rzecz pomocy Ukrainie i jej mieszkańców.
- Zorganizowanie spotkań informacyjnych dla uchodźców mieszkających w Gminie Michałowice.
- Akcja krwiodawstwa w dniu 12 marca 2022 r., zorganizowana przez Urząd Gminy Michałowice i OSP Nowa Wieś, pn. Solidarni z Ukrainą.
- Uruchomienie punktu zbiórki dla okupowanego miasta Hostomel.
- Organizacja punktu wspomagającego Referat Spraw Obywatelskich, przy nadawaniu numeru PESEL dla obywateli Ukrainy, wprowadzenie systemu kolejkowego.
- Zatrudnienie na umowę zlecenie dwujęzycznego obywatela Ukrainy, jako wsparcie przy nadawaniu numeru PESEL.
- Utworzenie punktu fotograficznego w Sali multimedialnej – wyrabianie zdjęć wymaganych przy składaniu wniosku o PESEL.
- Spotkanie Wójta Gminy, w dniu 18 marca 2022 r, z mieszkańcami członkami NGO, będącymi organizatorami zbiórek.
- Zorganizowanie spotkania z mieszkańcami i rodzinami z Ukrainy goszczonymi na terenie gminy, pn. Powitajmy wspólnie wiosnę, w dniu 20 marca 2022 r.
- Organizacja koncertu charytatywnego „Solidarni z Ukrainą”, w dniach 19 i 20 marca 2022 r.

KWIECIEŃ

- Organizacja punktu informacyjnego GOPS – w zakresie jednorazowego zasiłku dla uchodźców Ukrainy 300 zł, posiłków w szkole oraz świadczeń rodzinnych.
- Organizacja miejsca punktu zbiórki pomocy rzeczowej dla obywateli Ukrainy – centralizacja w jednym miejscu wielu punktów z terenu Gminy Michałowice.
- Przydzielenie rozpatrywania wniosków o zakwaterowanie oraz wyznaczenie osób do kontroli wniosków.
- Spotkanie informacyjne „Gdzie i jak szukać pracy” w dniu 31 marca 2022 r. zorganizowane przez Wójta Gminy Michałowice.
- Utworzenie gminnego konta do wpłat darowizn dla Ukrainy.
- Zorganizowanie pomocy w odrabianiu lekcji w gminnych szkołach.

W OKRESIE OD MARCA DO SIERPNI

Kolportaż informacji w języku polskim i ukraińskim w zakresie:

- punktów opieki medycznej, legalizacji pobytu, grup pomocowych, listy NGO, komunikatów MSWiA i innych służb,
- oddolnej pomocy mieszkańców naszej gminy obywatelom Ukrainy, dot. bazy mieszkań dostępnych do zamieszkania, stałych zbiórek dla uchodźców mieszkających na terenie naszej gminy,
- danych kontaktowych do Powiatowego Centrum Pomocy Ukrainie,
- zasad segregowania odpadów,
- poradnika dla osób przyjmujących uchodźców,
- rozkładu jazdy szkolnych busów,

- pomocy prawnej dla uchodźców z Ukrainy,
- kursów języka polskiego dla obywateli Ukrainy – lokalna inicjatywa,
- zasad nadawania numeru PESEL oraz organizacji systemu kolejkowego dla składanych wniosków oraz informacji o konieczności ponownego złożenia wniosku wydanego po 24 lutego do 15 marca 2022 r., w celu nadania numeru PESEL z rejestru UKR, umożliwiającego skorzystanie ze służby zdrowia, edukacji, prowadzenia działalności gospodarczej oraz możliwości korzystania ze świadczeń społecznych,
- informacji o pomocy finansowej organizowanej przez ONZ,
- informacji w pigułce w zakresie udzielanej pomocy na terenie Gminy Michałowice,
- aktualizacji informacji o zmianie wzorów dokumentów o świadczenie pieniężne w przypadku zakwaterowania Obywateli Ukrainy,
- informacji o bezpłatnych poradach prawnych,
- informacji o zmianie przepisów w zakresie zakwaterowania Obywateli Ukrainy – dotyczy okresu dłuższego niż 120 dni.

W wyniku napływu uchodźców w szkołach gminnych pojawiło się wielu nowych uczniów – dzieci z Ukrainy. Dyrektorzy szkół i przedszkoli wraz z całą kadrą placówek dokładali wszelkich starań, aby nowe środowisko było jak najbardziej przyjazne dla dzieci doświadczonych wojną. Dlatego też, we wszystkich jednostkach zostały zatrudnione osoby z Ukrainy dla umożliwienia lepszej komunikacji uczniom ukraińskim.

Pomimo tak poważnych wyzwań i nowych zadań, jakie sytuacja polityczna postawiła przed dyrektorami placówek oświatowych, w szkołach nie zaniedbano żadnego z podstawowych obowiązków, czego efektem były bardzo wysokie wyniki egzaminów uczniów 8 klas w tym roku.

Rok szkolny 2021/2022 dyrektorzy szkół i przedszkoli kończyli w niepewności. W czerwcu nie wiedzieli ilu uczniów z Ukrainy przyjdzie do szkół we wrześniu, jak będą wyglądały zalecenia i wytyczne dotyczące realizacji zadań wobec nich, jakie zmiany w pragmatyce zawodowej nauczycieli zostaną ostatecznie wprowadzone, jak będą wyglądały podstawy programowe i podręczniki do niektórych przedmiotów. Akty prawne rozstrzygające te wątpliwości były publikowane dopiero w wakacje.

W podobnej sytuacji znalazły się wszystkie samorządy. Na skutek wprowadzania zmian w prawie oświatowym podczas wakacji, a więc tuż przed początkiem nowego roku szkolnego trudne było terminowe podjęcie uchwał Rad Gmin dostosowujących lokalne uregulowania do nowych przepisów. Wiele problemów sprawiła również subwencja oświatowa, która w roku szkolnym 2021/2022 była 3-krotnie zmieniana na skutek zmian m.in w Karcie nauczyciela i przepisach dotyczących Funduszu Pomocy. To z kolei powodowało konieczność 3-krotnego przeliczania podstawowej kwoty dotacji dla niepublicznych przedszkoli, wypłat wyrównujących oraz szczegółowego rozliczania środków przeznaczanych na pomoc dzieciom z Ukrainy.

I. Wstęp i metryczka gminy

„Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych” zawiera opis realizacji przez Gminę Michałowice podstawowych obowiązków organu prowadzącego w obszarze oświaty, w roku szkolnym 2021/2022.

Obowiązek sporządzenia i przedstawienia informacji o stanie realizacji zadań oświatowych Gminy za poprzedni rok szkolny wynika z dyspozycji art. 11 ust. 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe „*Organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego (Wójt), w terminie do dnia 31 października, przedstawia organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego (Radzie Gminy) informację o stanie realizacji zadań oświatowych tej jednostki za poprzedni rok szkolny, w tym o wynikach:*

- 1) *egzaminu ósmoklasisty, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, z uwzględnieniem działań podejmowanych przez szkoły, nakierowanych na kształcenie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w szkołach tych typów, których prowadzenie należy do zadań własnych jednostki samorządu terytorialnego;*
- 2) *nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez kuratora oświaty lub właściwego ministra w szkołach i placówkach tych typów i rodzajów, których prowadzenie należy do zadań własnych jednostki samorządu terytorialnego”.*

Zadania oświatowe jednostek samorządu terytorialnego zostały zdefiniowane w wielu ustawach. Dotyczą one zarówno spraw związanych z prowadzeniem przedszkoli, szkół czy finansowania oświaty, jak i zadań w zakresie opieki nad dziećmi do lat 3 lub wypłacania stypendiów dla młodzieży.

Zadania te zostały określone w:

- 1) ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 ze zm.),
- 2) ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2021 r. poz. 1915 ze zm.),
- 3) ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2021 r. poz. 1762 ze zm.),
- 4) ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 ze zm.),
- 5) ustawie z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1930 ze zm.),

oraz aktach wykonawczych do wyżej wymienionych ustaw.

Do zadań organu prowadzącego należy w szczególności:

- zapewnienie warunków działania szkoły lub placówki, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki;
- zapewnienie warunków umożliwiających stosowanie specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży objętych kształceniem specjalnym;
- wykonywanie remontów obiektów szkolnych oraz zadań inwestycyjnych w tym zakresie;
- zapewnienie obsługi administracyjnej, prawnej i finansowej, w tym w zakresie wykonywania czynności, o których mowa w art. 4 ust. 3 pkt 2 - 6 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217 ze zm.) oraz obsługi organizacyjnej szkoły lub placówki;
- wyposażenie szkoły lub placówki w pomoce dydaktyczne i sprzęt niezbędny do pełnej realizacji programów nauczania, programów wychowawczo – profilaktycznych, przeprowadzania egzaminów oraz wykonywania innych zadań statutowych;
- wykonywanie czynności w sprawach z zakresu prawa pracy w stosunku do dyrektora szkoły lub placówki.

Zadaniem Gminy jest także:

- sprawowanie nadzoru nad działalnością szkół i przedszkoli w zakresie spraw finansowych i administracyjnych,
- sprawowanie nadzoru nad działalnością szkół i przedszkoli w zakresie spraw związanych z bezpieczeństwem i higieną pracy,
- określanie wysokości stawek dodatków do wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, określanie szczegółowych warunków przyznawania tych dodatków, ustalenie warunków i sposobu obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw oraz ustalania zasad przyznawania nauczycielom nagród,
- przeprowadzanie konkursów na stanowiska dyrektorów placówek oświatowych i powierzanie tych stanowisk,
- opiniowanie kandydatów na stanowiska wicedyrektorów,
- ocenianie pracy dyrektorów przy współudziale organu nadzoru pedagogicznego,
- prowadzenie procedury awansu zawodowego nauczycieli na stopień nauczyciela mianowanego,
- zapewnienie średniego wynagrodzenia nauczycieli w poszczególnych grupach awansu zawodowego,
- wspieranie nauczycieli w procesie dydaktyczno-wychowawczym,
- zapewnienie środków na doksztalcanie i doskonalenie zawodowe nauczycieli,
- kontrola spełniania przez uczniów obowiązku szkolnego i obowiązki nauki,
- wypłata świadczeń socjalnych uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej,
- przekazywanie szkołom i rozliczanie dotacji celowej na podręczniki dla poszczególnych klas, zgodnie z harmonogramem wprowadzania „darmowego podręcznika” opracowanym przez MEN,
- szczegółowe rozliczanie części subwencji oświatowej przeznaczonej na kształcenie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
- określanie kryteriów, terminów i harmonogramu rekrutacji do publicznych przedszkoli i szkół podstawowych,
- dofinansowanie pracodawcom kosztów doksztalcania młodocianych pracowników,
- zapewnienie dowozów uczniów do rejonowych szkół,
- zapewnienie dowozu do szkoły dzieciom niepełnosprawnym,
- prowadzenie ewidencji niepublicznych placówek oświatowych,
- prowadzenie ewidencji niepublicznych żłobków i klubów prowadzących opiekę nad dziećmi do lat 3,
- naliczanie i wypłacanie należnej dotacji dla niepublicznych przedszkoli, punktów przedszkolnych i żłobków,
- prowadzenie kontroli warunków opieki nad dziećmi w niepublicznych żłobkach.

W Gminie Michałowice, powyżej wymienione zadania wykonuje Wójt Gminy przy pomocy Centrum Usług Wspólnych Gminy Michałowice.

Ogólna charakterystyka Gminy Michałowice, ze szczególnym uwzględnieniem oświaty.

Charakterystykę gminy Michałowice w obszarze najważniejszych danych związanych z zadaniami oświatowymi obrazuje poniższa tabela.

Tabela 1. Metryczka Gminy Michałowice

Dane ogólne dotyczące Gminy Michałowice	wykonanie roku 2021	dane na dzień 31.08.2022
Liczba ludności gminy	18 217	18 318
Budżet gminy ogółem (wykonanie 2021, plan 2022)	190 383 791 zł	251 335 210 zł
Budżet w przeliczeniu na 1 mieszkańca	10 451 zł	13 721 zł
Otrzymana subwencja oświatowa	25 295 744 zł	24 620 108 zł
Liczba uczniów objętych subwencją	2462	2475
Subwencja oświatowa w przeliczeniu na 1 ucznia	10 274 zł	9 948 zł
Wydatki na oświatę i wychowanie w działach 730, 801, 854 i 855 (wykonanie 2021, plan 2022) w tym wydatki inwestycyjne w oświacie	68 563 322 zł	83 072 443 zł
	22 235 017 zł	26 950 000 zł
Liczba wychowanków przedszkoli, oddziałów przedszkolnych oraz uczniów szkół prowadzonych przez gminę	2 739	2 726
Liczba wychowanków placówek niepublicznych dotowanych przez gminę	522	459
Liczba placówek oświatowych innych niż przedszkola i szkoły prowadzone przez gminę wraz ze żłobkami	26	24

II. Demografia

Podstawowym wskaźnikiem mającym wpływ na planowanie organizacji placówek oświatowych, zarówno w sferze bazy, wyposażenia jak i zatrudnienia, jest obecna i przewidywana liczba dzieci, które znajdują się lub wejdą w system szkolny.

Dla potrzeb przygotowania corocznej Informacji o stanie realizacji zadań oświatowych wykorzystywane jest podstawowe źródło informacji o liczbie dzieci zameldowanych w obwodach szkół czyli dane z ewidencji ludności, prowadzonej przez Urząd Gminy. Ewidencja jednak nie uwzględnia dzieci, które zamieszkują na terenie gminy bez zameldowania. Dzieci te, także muszą być przyjęte do szkół gminnych, jeśli ich rodzice zgłoszą taką potrzebę. Dlatego też, faktyczna liczba uczniów w szkołach zazwyczaj różni się od danych ewidencyjnych. Próbując jak najdokładniej oszacować tę liczbę uwzględniane są dane GUS i Banku Danych Lokalnych a także dane z opracowanej w roku 2021 Prognozy demograficznej Gminy Michałowice dla celów oświatowych. Na ich podstawie oraz na podstawie dokonanej prognozy demograficznej można oszacować przewidywaną liczbę uczniów, przy założeniu, że ogólne warunki i trendy nie uległy radykalnym zmianom. Jednakże w roku szkolnym 2021/2022 wszystkie źródła danych nie były w stanie wskazać spodziewanej liczby uczniów ze względu na niestabilną sytuację wywołaną wojną w Ukrainie.

Wykres 1. Liczba dzieci i młodzieży zamieszkałych w gminie Michałowice według roczników (31.12.2021 r.)

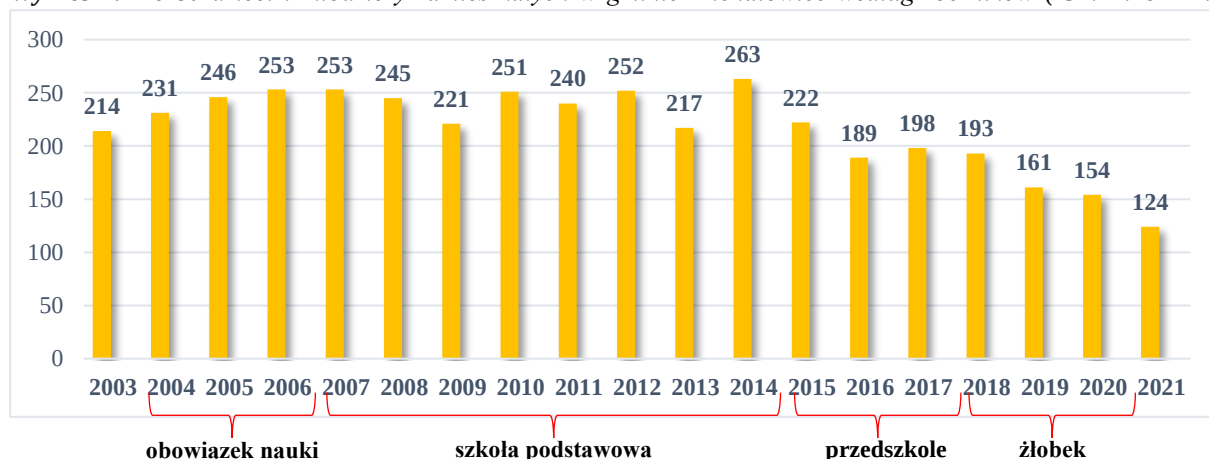

Tabela 2. Liczba uczniów ogółem w placówkach publicznych i niepublicznych (dane z września 2022 r.)

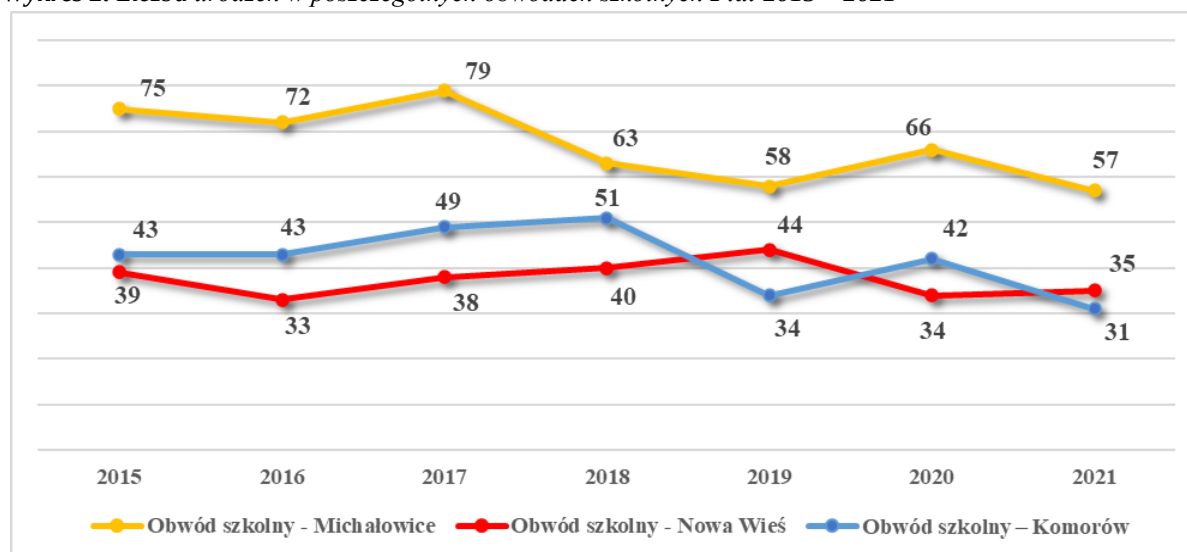
	Przedszkola, oddziały przedszkolne dla 5-latków przy szkołach podstawowych i punktu przedszkolne		Obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego				Szkoła podstawowa			LO
	niepubliczne	publiczne	PdM	SP K	SP M	SP NW	K	M	NW	K
2019/2020	466	318	0	48	85	44	628	864	524	201
2020/2021	511	329	0	40	74	41	620	885	540	216
2021/2022	459	269	50	42	50	66	622	874	517	236
Ilościowa zmiana pomiędzy rokiem szkolnym 2021/2022 i 2020/2021										
	-52	-60	50	2	-24	25	2	-11	-23	20

Podane w tabeli symbole oznaczają K – Komorów, M – Michałowice, NW – Nowa Wieś

Tabela 3. Liczba urodzonych dzieci w danym roku według obwodów szkolnych (stan na 31.12.2021 r.)

ROK URODZENIA - LICZBA OSÓB							
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Obwód szkolny - Michałowice	75	72	79	63	58	66	57
Obwód szkolny - Nowa Wieś	39	33	38	40	44	34	35
Obwód szkolny – Komorów	43	43	49	51	34	42	31
RAZEM W GMINIE	157	148	166	154	136	142	123

Wykres 2. Liczba urodzeń w poszczególnych obwodach szkolnych z lat 2015 – 2021

Z powyższego wykresu wynika, że długoletni trend liczby urodzeń w obwodach wszystkich szkół gminnych, od roku 2017 wykazuje widoczny spadek.

III. Organizacja i baza lokalowa szkół i przedszkoli

1. Publiczne szkoły i przedszkola

W roku szkolnym 2021/2022 Gmina Michałowice prowadziła 2 przedszkola publiczne, 3 szkoły podstawowe i 1 liceum ogólnokształcące w podziale na:

Gminne Przedszkole
ul. Szkolna 13, 05-816 Michałowice

Zespół Szkół Ogólnokształcących im. Marii Dąbrowskiej
Al. Marii Dąbrowskiej 12/20, 05-806 Komorów
w skład którego wchodzi Szkoła Podstawowa im. Marii Dąbrowskiej w Komorowie
i Liceum Ogólnokształcące im. Marii Dąbrowskiej w Komorowie

Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II
ul. Szkolna 15, 05-816 Michałowice

Zespół Szkolno – Przedszkolny im. Mikołaja Kopernika
ul. Główna 96, 05-806 Nowa Wieś
w skład którego wchodzi Przedszkole w Nowej Wsi
i Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Kopernika w Nowej Wsi

Tabela 4. Organizacja szkół (z oddziałami przedszkolnymi) i przedszkoli w roku szkolnym 2021/2022

Wyszczególnienie	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Średnia uczniów w oddziale	Etaty nauczycieli	Etaty administracji i obsługi
Szkoła Podstawowa w Komorowie	30	664	22,13	73,95	25,6
Szkoła Podstawowa w Michałowicach	42	924	22	93,95	27,9
Szkoła Podstawowa w Nowej Wsi	30	608	20,27	66,86	20,68
RAZEM SP	102	2196	21,53	234,76	74,18
Liceum Ogólnokształcące w Komorowie	10	236	23,6	21,05	6,5
OGÓŁEM SZKOŁY	112	2432	22,57	255,81	80,68
Przedszkole w Michałowicach	9	225	25	19,68	19,38
Przedszkole w Nowej Wsi	3	69	23	7,55	7
OGÓŁEM PRZEDSZKOLA	12	294	24,5	27,23	26,38

W okresie sprawozdawczym naukę w Szkołach Podstawowych pobierało 2196 uczniów, którzy uczyli się w 102 oddziałach (łącznie z oddziałami przedszkolnymi przy szkołach podstawowych). W Liceum Ogólnokształcącym uczyło się 236 uczniów w 10 oddziałach. Do gminnych przedszkoli uczęszczało 294 dzieci w 12 oddziałach.

2. Niepubliczne przedszkola, punkty przedszkolne i żłobki

W gminie Michałowice prowadzi działalność 17 niepublicznych przedszkoli i punktów przedszkolnych. W roku szkolnym 2021/2022 uczęszczało do nich 508 dzieci – 257 zamieszkałych w naszej Gminie i 251 w gminach ościennych.

Wszystkie niepubliczne placówki wychowania przedszkolnego otrzymują od Gminy dotację na każde dziecko z przeznaczeniem na swoją działalność. Zgodnie z przepisami prawa wynosi ona 75% kosztów utrzymania dziecka w publicznych przedszkolach. Wysokość dotacji zmienia się nawet kilkakrotnie w ciągu roku, w zależności od zmian liczby dzieci w gminnych przedszkolach, wysokości wydatków bieżących przedszkoli, wysokości subwencji na dzieci z niepełnosprawnością itp. Zmiany wysokości dotacji skutkują za każdym razem wyrównaniem dotacji już wypłaconej niepublicznym przedszkolom, do aktualnego poziomu. Informacje o aktualizacji dotacji są publikowane w postaci zarządzeń Wójta Gminy.

Poniższa tabela przedstawia liczbę dzieci w niepublicznych placówkach i wysokość wypłaconej przez Gminę dotacji.

Tabela 5. Organizacja przedszkoli niepublicznych w r. szk. 2021/2022

Lp	Wyszczególnienie	Liczba wychowanków	Kwota przekazanej dotacji
1	Prywatne Przedszkole w Michałowicach, ul. Parkowa 6	9	145 089,63 zł
2	Przedszkole Niepubliczne „Zgromadzenia Sióstr Misjonarek Świętej Rodziny” w Komorowie, ul. Prusa 4	99	1 287 429,25 zł
3	Przedszkole (Ochronka) „Sióstr Służebniczek NMP” w Komorowie, ul. Kolejowa 27	44	555 094,72 zł
4	Przedszkole Niepubliczne „Zielone Przedszkole” w Granicy, ul. Długa 19	55	756 035,31 zł
5	Przedszkole Niepubliczne „Bavi” w Pęcicach, ul. Pęcicka 10	89	1 254 280,14 zł
6	Przedszkole Niepubliczne „Prestige for Kids” w Komorowie, ul. Krasińskiego 8	16	265 581,87 zł
7	Przedszkole Niepubliczne „Krokodylek” w Regułach, ul. Żytnia 10	19	244 774,32 zł
8	Niepubliczne Przedszkole „Dobre Przedszkole” w Komorowie, ul. Turkusowa 5	21	327 731,20 zł
9	Niepubliczne Przedszkole „Gumisiowy Kraj” w Regułach, ul. Królewska 2	23	277 547,36 zł
10	Niepubliczne Przedszkole „Sasanka” w Nowej Wsi, Sasanek 6	13	186 242,00 zł
11	Niepubliczne Przedszkole „Szumi Las” w Granicy, ul. Szcześliwa 1	23	70 667,04 zł
	Niepubliczny Punkt Przedszkolny „Szumi Las” w Granicy, ul. Szcześliwa 1	22	116 596,49 zł
12	Niepubliczny Punkt Przedszkolny „Misie Patysie” w Nowej Wsi, ul. Wiśniowa 3	6	49 159,80 zł
13	Niepubliczny Punkt Przedszkolny „Antoś” w Michałowicach, ul. Raszyńska 30	21	394 158,18 zł
14	Niepubliczny Terapeutyczny Punkt Przedszkolny „Pierwsze Kroki” w Regułach, ul. Bolesława Prusa 2	9	574 528,20 zł
15	Niepubliczny Punkt Przedszkolny „Słoneczna Kraina” w Komorowie, ul. Ireny 71	9	356 115,31 zł
16	Niepubliczny Punkt Przedszkolny „Adaś” w Michałowicach, ul. Sportowa 7	18	339 801,67 zł
17	Niepubliczny Punkt Przedszkolny Inspirowany pedagogiką Waldorfską w Komorowie, ul. Granicka 7	12	138 123,14 zł
OGÓŁEM		508	7 338 955,63 zł

Tabela 6. Stopień zaspokojenia potrzeb na miejsca wychowania przedszkolnego

Liczba dzieci urodzonych w latach 2015-2018	Liczba miejsc w przedszkolach i punktach przedszkolnych		Liczba miejsc w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych	Procent zaspokojenia potrzeb
	publicznych	niepublicznych		
852	300	595	225	131%

Na terenie gminy Michałowice działa także 10 niepublicznych żłobków. Większość z nich korzysta z dotacji przyznawanej przez Wójt Gminy na realizację zadania publicznego w oparciu o przeprowadzony konkurs na zapewnienie opieki dzieciom do 3 roku życia. W roku szkolnym 2021/2022 dotacja wynosiła 700 zł miesięcznie na każde dziecko, które jest mieszkańcem naszej Gminy i którego rodzice odprowadzają podatki na rzecz Gminy. Z tej formy wsparcia skorzystało w ubiegłym roku szkolnym 7 żłobków i 83 rodziny.

Tabela 7. Wykaz żłobków działających w roku szkolnym 2021/2022

Lp.	Nazwa	Liczba dzieci z terenu gminy	Kwota przekazanej dotacji
1	Niepubliczny Żłobek „Misie Patysie” w Nowej Wsi, ul. Wiśniowa 3	19	136 360,00 zł
2	Niepubliczny Żłobek „Dobry żłobek” w Komorowie, Turkusowa 5	7	30 100,00 zł
3	Niepubliczny Żłobek „Sasanka” w Nowej Wsi, ul. Sasanek 6A	19	159 040,00 zł
4	Niepubliczny Żłobek „Baśniowa Kraina” w Opaczy Kolonii, ul. Klonowa 48B	5	44 940,00 zł
5	Niepubliczny Żłobek „Radosny Brzdąc” w Komorowie, Al. Starych Lip 27	7	61 180,00 zł
6	Niepubliczny Żłobek „Gumisiowy Kraj” w Regułach, ul. Królewska 2	20	161 980,00 zł
7	Niepubliczny Żłobek „Prestige for Kids” w Komorowie, ul. Krasińskiego 8	6	40 040,00 zł
8	Niepubliczny Żłobek „Szumi Las” w Granicy, ul. Szczęśliwa 1	-	-
9	Niepubliczny Żłobek „Mała Panda” w Nowej Wsi, ul. Brzozowa 75C	-	-
10	Niepubliczny Żłobek „Krokodylek” w Regułach, ul. Żytia 10	-	-
OGÓŁEM		83	633 640,00 zł

Podsumowanie

W stosunku do ubiegłego roku, w roku szkolnym 2021/2022 r. sieć przedszkoli i szkół podstawowych, dla których Gmina Michałowice jest organem prowadzącym nie uległa zmianie. Szkoły podstawowe w Gminie w pełni zabezpieczały aktualne potrzeby mieszkańców, a publiczne przedszkola wraz z niepublicznymi przedszkolami i punktami wychowania przedszkolnego, oferowały miejsca dla wszystkich dzieci w wieku przedszkolnym. 88 przedszkolaków zamieszkałych w Gminie Michałowice, korzystało z usług placówek oświatowych w ościennych miejscowościach z wyboru ich rodziców.

Do niepublicznych przedszkoli działających na terenie naszej gminy uczęszczało łącznie 257 dzieci zamieszkałych w Gminie Michałowice, a do niepublicznych żłobków dotowanych przez Gminę Michałowice uczęszczało 83 dzieci z terenu naszej gminy.

3. Wskaźniki oświatowe

System oświaty – nawet ten niewielki, lokalny na szczeblu gminy – jest skomplikowanym organizmem, uwarunkowanym nie tylko odrębnymi przepisami prawa obejmującymi wszystkie obszary jego funkcjonowania ale także potrzebami uczniów i ich rodziców. Informacji i danych opisujących ten system i działanie poszczególnych jego elementów czyli szkół i przedszkoli jest bardzo wiele. W powodzi danych trudno jest wyodrębnić te, które pozwalają obiektywnie i bezstronnie ocenić organizację, zasadność wydatków czy prawidłowość rozwiązań. Dlatego też, w celu zwiększenia przejrzystości i jasności informacji na temat funkcjonowania szkół i przedszkoli stosujemy wskaźniki, które pozwalają dostrzec różnice i podobieństwa, określić trendy i kierunki w jakich podążamy.

Jednakże zawsze, analizując funkcjonowanie tak złożonego systemu jakim jest edukacja na każdym szczeblu samorządu terytorialnego, powinniśmy pamiętać słowa Alberta Einsteina: „ Nie wszystko to, co da się zmierzyć jest ważne i nie wszystko to, co ważne da się zmierzyć ”

Tabela 8. Wskaźniki dla publicznych placówek oświatowych

Placówki	Etaty nauczycieli na oddział	Uczniowie na etat nauczycielski	Uczniowie na etat administracji i obsługi
Szkoła Podstawowa w Komorowie	2,47	8,98	25,94
Szkoła Podstawowa w Michałowicach	2,24	9,84	33,12
Szkoła Podstawowa w Nowej Wsi	2,23	9,09	29,4
Razem Szkoły Podstawowe	2,3	9,35	29,6
Liceum w Komorowie	2,11	11,21	36,31
Ogółem Szkoły	2,28	9,51	30,14
Przedszkole w Michałowicach	2,19	11,43	11,61
Przedszkole w Nowej Wsi	2,52	9,14	9,86

Tabela 9. Dane i wskaźniki oświatowe w ostatnich trzech latach szkolnych dla placówek prowadzonych przez Gminę

	PRZEDSZKOLA			SZKOŁY PODSTAWOWE			LICEUM		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021
	/	/	/	/	/	/	/	/	/
	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Liczba uczniów	280	281	294	2269	2248	2196	201	216	236
Liczba oddziałów	12	12	12	101	102	102	9	10	10
Liczba etatów nauczycielskich	29,57	27,3	27,23	231,98	238,33	234,76	17,73	21,7	21,05
Liczba etatów administracji i obsługi	28,3	26,88	26,38	79,66	79,1	74,18	6,25	5,5	6,5
Uczniowie na oddział	23	23	25	22	22	22	22	22	24

Etaty nauczycielskie na oddział	2,46	2,28	2,27	2,3	2,34	2,3	1,97	2,17	2,11
Uczniowie na etat nauczycielski	9,5	10,3	10,8	9,8	9,4	9,4	11,3	10	11,2
Uczniowie na etat administracji i obsługi	9,9	10,5	11,1	28,5	28,4	29,6	32,2	39,3	36,3

4. Wypożyczenie i pomoce dydaktyczne

W roku szkolnym 2021/2022 wszystkie szkoły bardzo wzbogaciły swoje wyposażenie w pomoce dydaktyczne. Zakupiono w ramach Programu Laboratoria Przyszłości oraz środków własnych w:

- **Szkole Podstawowej w Michałowicach** na ogólną kwotę **222 054,17 zł**, m.in. szafy z narzędziami warsztatowymi, stacje lutownicze, sztucce, kuchenki elektryczne, lodówki, roboty wielofunkcyjne, aparaty fotograficzne, konsole dźwięku, drukarki 3 D, kamery przenośne, laptopy, monitory interaktywne i inne.
- **Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Nowej Wsi** na ogólną kwotę **165 392,38 zł**, m.in. aparaty fotograficzne, drukarki 3D, kamery, komputery, lego, maszyny do szycia, tablety, monitory interaktywne i inne.
- **Zespole Szkół Ogólnokształcących w Komorowie** na ogólną kwotę **189 827,50 zł** m.in. monitory interaktywne, projektory multimedialne, tablice multimedialne, pakiety przyrodnicze, zestawy do nauki pisania, kuchenki elektryczne, lodówki, drukarki 3D, aparaty fotograficzne, laptopy, lego, szafki z pojemnikami, stoły warstwowe, stoły kuchenne z gniazdami, szafy narzędziowe, wózek kelnerski, meble kuchenne, projektory i inne.

Tabela 10. Baza lokalowa i wyposażenie szkół w komputery (na dzień 30.06.2022 r.)

Nazwa miejscowości	Liczba sal lekcyjnych	Liczba sal gimnastycznych	Liczba komputerów	Liczba komputerów z dostępem do Internetu
Szkoły Podstawowe				
Komorów	32	3	151	131
Michałowice	40	1 w remoncie	257	257
Nowa Wieś	23	2	139+65 tabletów	139
Liceum ogólnokształcące				
Komorów	14	1	25	25

5. Inwestycje i remonty w szkołach i przedszkolach

1) Budowa energoefektywnego przedszkola w Regulach

W 2021 r. rozpoczęto budowę energoefektywnego przedszkola w Regulach. Główne założenia obiektu to:

- realizacja pełnego programu dydaktycznego z uwzględnieniem dysfunkcji i dostępność dla osób z ograniczeniami ruchowymi,
- wprowadzenie pełnego programu żywieniowego z jadalnią dla dzieci starszych,
- energoefektywność i proekologiczność budynku.

Powierzchnia użytkowa przedszkola wynosi ok 2000 m². Na parterze wokół centralnego patio doświetlającego wnętrze zaprojektowano hol wejściowy oraz 9 sal dydaktycznych z zapleczem szatniowo – sanitarnym, z których dwie przystosowane są do pełnienia w przyszłości funkcji sali rekreacyjnej oraz sali do zajęć ruchowych. Na parterze zaplanowano także kuchnię obsługującą wszystkie sale dydaktyczne oraz jadalnię dla dzieci starszych. Na piętrze umieszczone są sale do zajęć indywidualnych i do terapii, pomieszczenia biurowo – administracyjne oraz pomieszczenia techniczne.

Głównym materiałem na elewacjach oraz we wnętrzu obiektu jest naturalne drzewo modrzewiowe, które nadaje przyjazny i naturalny charakter budynkowi. W obiekcie zdecydowano się na duże przeszklenia, otwierając przestrzeń wewnętrzną na otaczającą zielen. Sale są jasne, duże, zapewniające dobre warunki dla przebywania w nich najmłodszych użytkowników.

Wokół przedszkola powstał parking, obiekty małej architektury, w tym wiata i stojaki na rowery. Została posadzona zielen w tym nasadzone drzewa, krzewy i krzewinki. W budynku zastosowano wiele rozwiązań proekologicznych m.in. pompę ciepła, panele fotowoltaiczne, sterowanie oświetleniem sztucznym, oświetlenie typu LED, a także podziemny zbiornik wody deszczowej służący gromadzeniu deszczówki używanej do podlewania zieleni.

Na budowę przedszkola w Regulach odbyły się 3 przetargi. W dwóch z nich oferty przekraczały wysokość środków jakie Zamawiający zamierzał przeznaczyć na realizację zadania. W trzecim przetargu dokonano wyboru najkorzystniejszej oferty, w wyniku czego, w dniu 6 maja 2020 r. została zawarta umowa na realizację obiektu z firmą Grupa Ekoenergia Sp. z o.o.

Koszt budowy przedszkola wynosi **20 224 854,62 zł.**

Planowany termin wykonania ustalono IV kw. 2022 r.

2) Rozpoczęto przebudowę wraz z rozbudową sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Michałowicach.

Od 2021 r. trwają prace związane z przebudową wraz z rozbudową sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Michałowicach. Po zakończeniu realizacji tej inwestycji w gminie powstanie pełnowymiarowa hala sportowa z boiskiem umożliwiającym m.in. przeprowadzenie rozgrywek sportowych piłki siatkowej, koszykówki, tenisa rangi mistrzowskiej lub ogólnopolskiej.

Obiekt będzie dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych – zostanie wybudowana pierwsza winda w obiekcie szkoły, a także będzie wyposażony w trybuny na 190 widzów.

Koszt zadania **8 181 186,82 zł.**

Planowany termin realizacji umowy ustalono na drugą połowę 2022 roku.

3) Termomodernizacja Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Michałowicach.

Termomodernizacja w budynku Szkoły obejmowała ocieplenie obiektu w częściach od A do E, remont dachu w częściach od A (częściowo) do D, remont elewacji część A,D,E, wymianę okien i drzwi, remont schodów wejściowych oraz pochylni dla niepełnosprawnych, montaż instalacji fotowoltaicznej oraz budowę źródła ciepła w oparciu o absorpcyjne pompy ciepła gazowe i

kotły kondensacyjne wraz z niezbędną przebudową instalacji gazowej oraz robotami towarzyszącymi.

Koszt zadania **6 083 785,79 zł.**

W sierpniu 2022 r. zakończyła się realizacja termomodernizacji budynku szkoły w Michałowicach. Roboty budowlane były prowadzone w latach 2021 – 2022.

4) Przebudowa części pomieszczeń szkoły wraz ze zmianą sposobu ich użytkowania z funkcji pomieszczeń dydaktycznych na potrzeby zaplecza kuchennego i jadalni.

W okresie wakacji letnich w 2022 r. wykonano roboty budowlane polegające na przebudowie części pomieszczeń szkoły wraz ze zmianą sposobu ich użytkowania z funkcji pomieszczeń dydaktycznych na potrzeby zaplecza kuchennego i jadalni.

Przedmiot zamówienia obejmował wykonanie m.in. poniższych robót:

- utworzenie zaplecza kuchennego w istniejącym pomieszczeniu dydaktycznym
- z wydzieleniem części czystej, brudnej oraz socjalnej poprzez budowę nowych ścianek działowych,
- powiększenie jadalni poprzez wyburzenie ścianki działowej,
- wykonaniu dwóch otworów w ścianie (wydawanie posiłków),
- budowie instalacji wodno-kanalizacyjnej, instalacji wentylacji, instalacji elektrycznych,
- dostosowanie budynku szkoły do wymagań określonych w ekspertyzie technicznej
- stanu ochrony przeciwpożarowej tj. montaż 6 drzwi o odporności ogniowej EL 30 S 200, przebudowa instalacji hydrantowej, budowa instalacji oświetlenia
- ewakuacyjnego,
- połączenie pom. D101 i D101A, modernizacja toalety dla personelu w bloku A, wymianę drzwi wewnętrznych w bloku B, roboty budowlane na parterze i piętrze bloku B (wymiana wykładziny podłogowej oraz malowanie ścian i sufitów).

Wartość wykonanych robót wynosi **841 065,96 zł**

5) Budowa przedszkola w Michałowicach.

Od 2021 r. trwają prace związane z opracowaniem dokumentacji projektowej na budowę energoefektywnego przedszkola w Michałowicach. Umowa została zawarta na podstawie przeprowadzonego konkursu we współpracy z Oddziałem Warszawskim Stowarzyszenia Architektów Polskich. Konkurs na projekt przedszkola był ogłoszony jeszcze w 2020 r. Wpłynęło 56 prac, z których wytypowano dwie najlepsze koncepcje, w największym stopniu spełniające założenia konkursowe.

W wyniku realizacji dokumentacji opracowanej projektowej powstanie nowoczesny i energoefektywny 7 – oddziałowy budynek przedszkola. Budynek w części nadziemnej, zostanie zaprojektowany jako budynek dwukondygnacyjny. Parter zostanie zajęty przez sale dydaktyczne dla dzieci. W części północno wschodniej budynku zaprojektowano pomieszczenia o funkcji gastronomicznej, gdzie będą przygotowywane posiłki dla potrzeb obsługi przedszkola. Na piętrze znajdzie się sala rekreacyjna, sportowa oraz część administracyjno-biurowa. Budynek będzie posiadał również kondygnację podziemną, w której będą znajdować się pomieszczenia techniczne oraz gastronomiczne. Poprzez przyjęte rozwiązania projektowe budynek zostanie dostosowany dla potrzeb osób niepełnosprawnych. Projektowane zagospodarowanie terenu przewiduje stworzenie wielofunkcyjnej przestrzeni,

która nie tylko będzie umożliwiała dzieciom zabawę na świeżym powietrzu, ale także zapewniała bliski kontakt z naturą oraz możliwość edukacji poprzez obcowanie z przyrodą.

Koszt prac projektowych **846 859,92 zł**.

W drugiej połowie 2022 r. zaplanowano uruchomienie postępowania przetargowego mającego na celu wybór wykonawcy za realizację przedmiotowego zadania

6) Modernizacja Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Komorowie w zakresie modernizacji dachu budynków 4 i 5 oraz wymiany stolarki okiennej w budynku nr 1

koszt zadania: Modernizacja dachu budynków nr 4 i 5 wynosi **580 862,85 zł**

Wymiana okien w budynku nr 1 wynosi- **426 661,51 zł**

7) Modernizacja przedszkola w Nowej Wsi.

W 2022 r. trwały prace projektowe dotyczące opracowania wielobranżowej dokumentacji projektowej modernizacji istniejącej kuchni w Przedszkolu w Nowej Wsi. Zakres opracowania obejmuje prace związane z wykonaniem nowego układu technologicznego pomieszczeń zaplecza kuchennego.

Koszt wykonania dokumentacji: **32 595,00 zł brutto**.

Roboty budowlane planowane są do wykonania w okresie przerwy wakacyjnej w 2023 r.

8) Modernizacja szkoły w Nowej Wsi

Od marca 2022 r. trwają prace projektowe dotyczące opracowania wielobranżowej dokumentacji projektowej modernizacji istniejącej kuchni i stołówki w szkole w Nowej Wsi. Zakres opracowania obejmuje prace związane z wykonaniem nowego układu pomieszczeń zaplecza kuchennego, z wydzieleniem części socjalnej dla zatrudnionego personelu, części magazynowej

artykułów suchych, pomieszczenia komory chłodniczej i mroźniczej, pomieszczenia obróbki wstępnej warzyw z aneksem dezynfekcji jaj, wydzielenie miejsca dla bieżących dostaw produktów, pomieszczenia zmywalni połączonej z kuchnią i wydawalnią poprzez szafę przelotową. Kuchnia otrzyma nowe wyposażenie technologiczne.

Powierzchnia jadalni zostanie powiększona, dzięki czemu ilość miejsc siedzących zwiększy się o około 25. Jadalnia zostanie wyposażona w nowe stoły i krzesła. Dzięki takiemu rozwiązaniu możliwa będzie obsługa większej ilości uczniów w jednym czasie.

Koszt wykonania dokumentacji: **53 800 zł brutto**.

Roboty budowlane planowane są do wykonania w okresie przerwy wakacyjnej w 2023 r.

IV. Kadra, wynagrodzenia i system doskonalenia zawodowego

1. Kadra i awans zawodowy nauczycieli

Kwalifikacje i umiejętności nauczycieli są kluczem do sukcesu dla każdej placówki oświatowej. Od ich wiedzy, kompetencji, otwartości i rozumienia współczesnego świata zależy rozwój uczniów, ich wyniki i co najważniejsze – chęć do dalszej edukacji. Dobór kadry pedagogicznej to rola dyrektorów szkół i przedszkoli. Zadanie to jest coraz trudniejsze ze względu na nasilające się braki nauczycieli w wielu specjalnościach. Dyrektorzy mają ogromne problemy w

znalezieniu nauczycieli matematyki, fizyki, języków obcych, wspomagających, pedagogów, psychologów i nauczycieli przedszkoli. Pomimo tego udało się jednak pozyskać pedagogów w deficytowych specjalnościach, w związku z czym, w gminnych szkołach wszystkie przedmioty prowadzili wykwalifikowani nauczyciele.

Stan zatrudnienia w danym roku szkolnym wynika z zatwierdzonego przez organ prowadzący arkusza organizacji pracy placówki. Liczba zatrudnionych nauczycieli zależy od liczby oddziałów na każdym poziomie nauczania, liczby godzin określonej w ramowych planach nauczania przez Ministra Edukacji i Nauki dla poszczególnych przedmiotów i poziomów nauczania, godzin wsparcia psychologiczno – pedagogicznego, liczby godzin dodatkowych przeznaczonych na zajęcia dla dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych oraz godzin przeznaczonych na nauczanie indywidualne wg. wskazań poradni psychologiczno – pedagogicznych. Szczególnie duży wpływ na zatrudnienie nauczycieli ma stale rosnąca liczba godzin zajęć z zakresu szeroko rozumianej pomocy psychologiczno – pedagogicznej. Corocznie zwiększa się liczba uczniów posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, opinie o konieczności realizacji zindywidualizowanych ścieżek edukacyjnych oraz uczniów potrzebujących wsparcia w postaci zajęć wyrównawczych lub korekcyjno – kompensacyjnych. Duży wpływ na stan zatrudnienia ma również liczba nauczycieli przebywających na długotrwałych zwolnieniach lekarskich, urlopach macierzyńskich oraz urlopach dla poratowania zdrowia. W roku szkolnym 2021/2022 na długotrwałych zwolnieniach lekarskich przebywało 3 nauczycieli, urlopach macierzyńskich bądź rodzicielskich przebywało 14 osób, a na urlopach dla poratowania zdrowia 2 osoby.

W roku szkolnym 2021/2022 w gminnych przedszkolach i szkołach prowadzonych przez Gminę, z dziećmi i młodzieżą pracowało 291 nauczycieli i 113 pracowników administracji i obsługi.

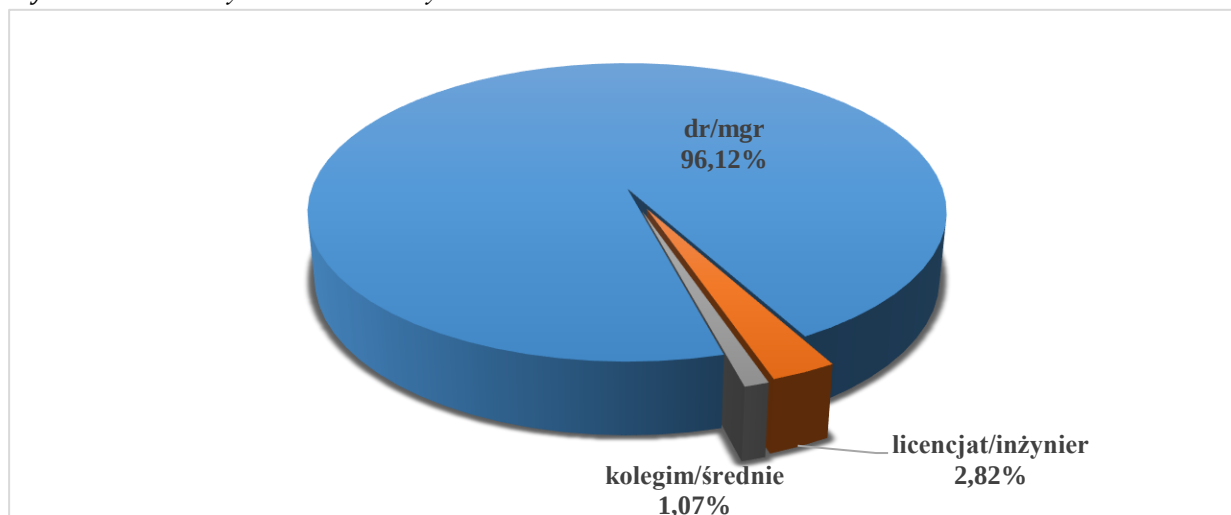
Tabela 11. Kadra nauczycielska oraz pracownicy administracji i obsługi zatrudnieni w przedszkolach i szkołach w roku szkolnym 2021/2022

	zatrudnienie ogółem		w tym: z dziećmi i młodzieżą pracowało			
			nauczyciele		administracja/obsługa	
	etaty	osoby	etaty	osoby	etaty	osoby
Gminne Przedszkole w Michałowicach	39,06	42	19,68	22	19,38	20
Zespół Szkolno – Przedszkolny w Nowej Wsi	102,09	101	74,41	72	27,68	29
Zespół Szkół Ogólnokształcących w Komorowie	127,1	137	95	101	32,1	36
Szkoła Podstawowa w Michałowicach	121,85	124	93,95	96	27,9	28
Razem	390,1	404	283,04	291	107,06	113

Tabela 12. Poziom wykształcenia nauczycieli

	Poziom wykształcenia						
	dr/mgr		inż./licencjat		kolegium/średnie		Razem
	etaty	% ogółu	etaty	% ogółu	etaty	% ogółu	
Gminne Przedszkole w Michałowicach	17,68	89,84%	1	5,08%	1	5,08%	19,68
Zespół Szkolno – Przedszkolny w Nowej Wsi	72,83	97,88%	1	1,34%	0,58	0,78%	74,41
Zespół Szkół Ogólnokształcących w Komorowie	92,05	96,89%	2,95	3,11%	0	0,00%	95
Szkoła Podstawowa w Michałowicach	89,49	95,25%	3,02	3,21%	1,44	1,53%	93,95
Łącznie	272,05	96,12%	7,97	2,82%	3,02	1,07%	283,04

Wykres 3. Poziom wykształcenia nauczycieli

Wyższe wykształcenie magisterskie z przygotowaniem pedagogicznym w roku szkolnym 2021/2022 posiadało 96,12% zatrudnionych nauczycieli.

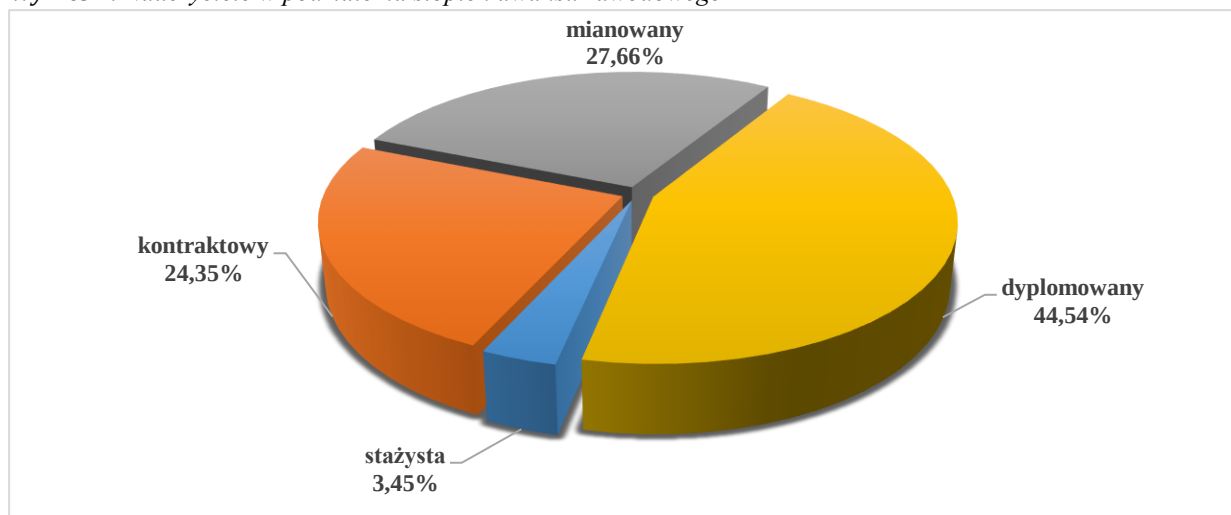
Rok szkolny 2021/2022 był ostatnim rokiem obowiązywania dotychczasowego systemu awansu zawodowego nauczycieli. W lipcu i sierpniu 2022 r. wprowadzono nowe przepisy prawa, obowiązujące od 1 września 2022 r., na mocy których zostały zlikwidowane dwa stopnie awansu – nauczyciel stażysta i nauczyciel kontraktowy. Zastąpił je status nauczyciela początkującego.

W gminnych placówkach oświatowych największą grupą są nauczyciele dyplomowani i mianowani (łącznie 72,2%) czyli pedagodzy z pełnym pedagogicznym, kierunkowym wykształceniem i wieloletnim doświadczeniem zawodowym.

Tabela 13. Kadra nauczycielska według stopnia awansu zawodowego

	Stopień awansu zawodowego								
	Stażysta		Kontraktowy		Mianowany		Dyplomowany		Razem
	etaty	% ogółu	etaty	% ogółu	etaty	% ogółu	etaty	% ogółu	
Gminne Przedszkole w Michałowicach	0,00	0,00%	7,28	36,99%	6,00	30,49%	6,40	32,52%	19,68
Zespół Szkolno - Przedszkolny w Nowej Wsi	2,66	3,57%	18,17	24,42%	25,64	34,46%	27,94	37,55%	74,41
Zespół Szkół Ogólnokształcących w Komorowie	3,17	3,34%	18,88	19,87%	22,33	23,51%	50,62	53,28%	95,00
Szkoła Podstawowa w Michałowicach	3,94	4,19%	24,58	26,16%	24,32	25,89%	41,11	43,76%	93,95
Łącznie	9,77	3,45%	68,91	24,35%	78,29	27,66%	126,07	44,54%	283,04

Wykres 4. Nauczyciele w podziale na stopień awansu zawodowego

Wszyscy nauczyciele dążą do osiągnięcia jak najwyższego stopnia awansu zawodowego. W roku szkolnym 2021/2022 w placówkach oświatowych Gminy Michałowice 44,54% ogółu zatrudnionych nauczycieli, posiadało najwyższy poziom awansu czyli stopień nauczyciela dyplomowanego.

Uzyskiwanie wyższych stopni awansu zawodowego przez coraz liczniejszą grupę nauczycieli, wiąże się ze znaczącym wzrostem ich wynagrodzeń. W roku 2021/2022 w Gminie Michałowice przeprowadzono 9 postępowań egzaminacyjnych dla nauczycieli, którzy spełnili warunki do uzyskania stopnia nauczyciela mianowanego. Jednocześnie 4 nauczycielom dyrektorzy placówek nadali stopień nauczyciela kontraktowego, a 4 nauczycieli stało się dyplomowanymi, po postępowaniu przeprowadzonym przez Mazowieckiego Kuratora Oświaty.

Tabela 14. Awans zawodowy nauczycieli w roku szkolnym 2021/2022 r.

Stopień awansu zawodowego nauczycieli	Liczba postępowań	Organ prowadzący postępowanie
Kontraktowy	6	Dyrektor jednostki oświatowej
Mianowany	9	Organ prowadzący
Dyplomowany	4	Organ nadzoru pedagogicznego

2. Wynagrodzenia

Wynagrodzenia nauczycieli są skomplikowanym systemem złożonym z wynagrodzeń zasadniczych oraz wielu dodatków stałych i ruchomych, regulowanym ustawą Karta Nauczyciela, rozporządzeniami MEN i uchwałami Rady Gminy.

Wynagrodzenie nauczyciela składa się z:

- 1) wynagrodzenia zasadniczego, określanego przez Ministra Edukacji i Nauki,
- 2) dodatków:
 - za wysługę lat,
 - motywacyjnego,
 - funkcyjnego – za stanowisko kierownicze, za wychowawstwo, za doradztwo zawodowe,
 - wiejskiego,
 - za warunki pracy.
- 3) wynagrodzenia za godziny nadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw.

W roku szkolnym 2021/2022 nauczyciele otrzymali podwyżki w wysokości 4,4% od 1 maja 2022 r.

Poniższe tabele pokazują wynagrodzenie zasadnicze na poszczególnych stopniach awansu oraz średnie wynagrodzenia nauczycieli w naszej gminie w 2021 r.

Tabela 15. Tabela wynagrodzenia zasadniczego w roku szkolnym 2021/2022.

Poziom wykształcenia	Stopnie awansu zawodowego nauczyciela			
	Nauczyciel stażysta	Nauczyciel kontraktowy	Nauczyciel mianowany	Nauczyciel dyplomowany
Tytuł zawodowy magistra z przygotowaniem pedagogicznym	2 949 zł	3 034 zł	3 445 zł	4 046 zł
Tytuł zawodowy magistra bez przygotowania pedagogicznego, tytuł zawodowy licencjata (inżyniera) z przygotowaniem pedagogicznym	2 818 zł	2 823 zł	3 002 zł	3 523 zł
Tytuł zawodowy licencjata (inżyniera) bez przygotowania pedagogicznego, dyplom ukończenia kolegium nauczycielskiego lub nauczycielskiego kolegium języków obcych, pozostałe wykształcenie	2 800 zł	2 818 zł	2 841 zł	3 079 zł

Tabela 16. Średnioroczne wydatki placowe nauczycieli w 2021 r.

Stopnie awansu zawodowego	Wskaźniki określone w art. 30 ust. 3 Karty Nauczyciela	Średnie wynagrodzenie od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia	Średnioroczna liczba etatów ustalana dla okresów obowiązywania poszczególnych kwot bazowych od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia	średniorocznej liczby etatów i średnich wynagrodzeń, o których mowa w art. 30 ust. 3 Karty Nauczyciela, ustalonych dla okresów obowiązywania poszczególnych kwot bazowych	Wydatki poniesione w roku na wynagrodzenia w składnikach wskazanych w art. 30 ust.1 Karty nauczyciela	miesięczna kwota różnicy w przeliczeniu na etat	średnie miesięczne zarobki na poszczególnych stopniach awansu
stażysta	100%	3 537,80 zł	7,2	303 967,78 zł	329 208,38 zł	293,77 zł	3 831,57 zł
kontraktowy	111%	3 926,96 zł	66,0	3 111 094,79 zł	3 765 191,42 zł	825,63 zł	4 752,59 zł
mianowany	144%	5 094,43 zł	67,4	4 117 318,33 zł	4 484 426,94 zł	454,23 zł	5 548,66 zł
dyplomowany	184%	6 509,55 zł	127,4	9 948 675,46 zł	11 540 754,81 zł	1 041,72 zł	7 551,27 zł

Średnie wymagane wynagrodzenie nauczycieli w ujęciu średniorocznym, powinno kształtować się co najmniej na następującym poziomie:

- dla nauczycieli stażystów: 3537,80 zł,
- dla nauczycieli kontraktowych: 3926,96 zł,
- dla nauczycieli mianowanych: 5094,43 zł,
- dla nauczycieli dyplomowanych: 6509,55 zł.

W przypadku nieosiągnięcia w roku 2021 wysokości średnich wymaganych wynagrodzeń, o których mowa powyżej, organ prowadzący placówkę oświatową, będący jednostką samorządu terytorialnego, ustala kwotę różnicy między wydatkami poniesionymi na wynagrodzenia nauczycieli w danym roku, a minimalnymi wydatkami na ten cel wymaganymi przepisami Karty Nauczyciela. Zgodnie z zapisami art. 30a ust. 3 KN, tak wyliczona kwota różnicy jest dzielona między nauczycieli zatrudnionych i pobierających wynagrodzenie w roku sprawozdawczym i wypłacana w terminie do 31 stycznia roku następnego, w formie jednorazowego dodatku uzupełniającego.

W roku szkolnym 2021/2022 Gmina Michałowice nie musiała wypłacać dodatku uzupełniającego, ponieważ wysokość wynagrodzeń nauczycieli na wszystkich stopniach awansu zawodowego, przekraczała wymaganą przez przepisy prawa.

Istotnym elementem wchodzącym w skład wynagrodzeń nauczycieli, choć nie wypłacanym comiesięcznie są nagrody. W gminie Michałowice obowiązująca uchwała Rady Gminy pozwala na przyznawanie nagród nauczycielom nie tylko z okazji Dnia Edukacji Narodowej a w każdym czasie roku szkolnego. Pula środków przeznaczanych przez gminę na nagrody jest także bardzo duża (2,4% odpisu od wynagrodzeń zasadniczych) co daje wszystkim zaangażowanym nauczycielom szansę na otrzymanie nagrody nawet kilka razy w roku. Liczbę i wysokość wypłaconych nagród w roku 2021/2022 pokazują poniższe tabele.

Tabela 17. Nagrody Wójta w roku szkolnym 2020/2021

Nagrody Wójta				
	Przedszkole w Michałowicach	Szkoła Podstawowa w Michałowicach	Zespół Szkół Ogólnokształcących w Komorowie	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Nowej Wsi
≤ 1500 zł	-	-	-	1
≤ 2000 zł	-	-	10	9

≤ 2500 zł	2	-	-	3
≤ 3000 zł	1	5	3	1
≤ 3500 zł	6	4	4	6
≤ 4000 zł	1	-	-	-
≤ 5000 zł	-	3	1	6
≤ 6000 zł	1	-	1	1
SUMA	11	12	19	27
ŁĄCZNIE	69			

Tabela 18. Nagrody Dyrektora w roku szkolnym 2020/2021

Nagrody Dyrektora				
	<i>Przedszkole w Michałowicach</i>	<i>Szkoła Podstawowa w Michałowicach</i>	<i>Zespół Szkół Ogólnokształcących w Komorowie</i>	<i>Zespół Szkolno- Przedszkolny w Nowej Wsi</i>
≤ 1000 zł	7	-	-	6
≤ 1500 zł	5	9	-	-
≤ 2000 zł	-	16	5	-
≤ 2500 zł	-	9	20	19
≤ 3000 zł	-	-	-	-
≤ 3500 zł	-	-	4	4
SUMA	12	34	29	29
ŁĄCZNIE	104			

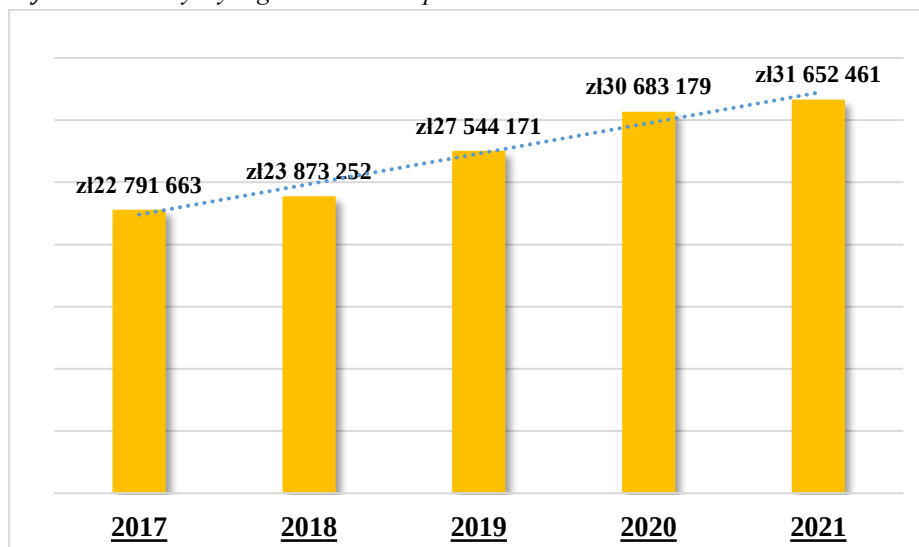
Wynagrodzenia nauczycieli i pracowników szkół i przedszkoli są najważniejszą pozycją w budżetach tych placówek. W poniższej tabeli przedstawiono wydatki na wynagrodzenia w kolejnych latach.

Tabela 19. Dynamika wykonania wydatków placowych i pochodnych szkół i przedszkoli za lata 2017 – 2021.

	Zespół Szkół Ogólnokształcących w Komorowie	Szkoła Podstawowa w Michałowicach	Zespół Szkolno- Przedszkolny w Nowej Wsi	Przedszkole w Michałowicach	RAZEM WYKONANIE
2017	7 972 099 zł	7 080 744 zł	5 774 205 zł	1 962 598 zł	22 791 663 zł
% wzrostu	105,35%	109,52%	105,71%	116,06%	107,57%
2018	8 148 729 zł	7 500 001 zł	6 188 697 zł	2 033 807 zł	23 873 252 zł
% wzrostu	102,22%	105,92%	107,18%	103,63%	104,75%
2019	9 298 538 zł	8 871 582 zł	7 028 030 zł	2 344 002 zł	27 544 171 zł
% wzrostu	114,11%	118,29%	113,56%	115,25%	115,38%
2020	10 218 426 zł	10 001 714 zł	7 756 295 zł	2 706 744 zł	30 683 179 zł
% wzrostu	109,89%	112,74%	110,36%	115,48%	111,40%
2021	10 558 922 zł	10 324 289 zł	7 992 800 zł	2 776 450 zł	31 652 461 zł
% wzrostu	103,33%	103,23%	103,05%	102,58%	103,16%

W roku 2021 z ogólnej kwoty 31 653 305 zł wydatkowanej na wynagrodzenia pracowników placówek oświatowych, 25 573 485 zł przeznaczono na płace nauczycieli (303 osoby) a 6 079 820 zł na pensje administracji i obsługi (119 osób)

Wykres 5. Koszty wynagrodzeń szkół i przedszkoli w latach 2017 – 2021

3. System doskonalenia zawodowego nauczycieli.

Podnoszenie kwalifikacji zawodowych i doskonalenie się, jest nie tylko obowiązkiem każdego nauczyciela, ale także wymogiem stawianym przez wciąż zmieniający się świat, zwłaszcza, jeśli chodzi o postęp technologiczny. Dlatego też nauczyciele zdobywają nowe umiejętności na studiach podyplomowych, kursach kwalifikacyjnych, seminariach i warsztatach.

Na ten cel, w roku 2021/2022 wydatkowana została kwota 186 402 zł w tym: opłaty za doksztalcanie wyniosły 16 085 zł., a szkolenia nauczycieli 170 317 zł. Ze środków tych były także finansowane szkolenia rad pedagogicznych.

4. Szkolenia nauczycieli i Rad pedagogicznych

Tabela 20 . Szkolenia nauczycieli i rad pedagogicznych w roku szkolnym 2021/2022

Szkoła Podstawowa w Michałowicach
Szkolenie dotyczące epilepsji.
Organizacja pracy świetlicy szkolnej.
Szkolenie z zakresu pierwszej pomocy.
Karty Grabowskiego.
Nauczanie kształtujące w praktyce szkolnej.
Zanieczyszczenie powietrza i zmiana klimatu. Wiedza to początek zmiany.
Wstęp do rozpoznawania dysfunkcji integracji sensorycznej.
Przy filiżance kawy o stresie i emocjach nauczycieli.
RODO.
Odpowiedzialność dyscyplinarna i karna nauczyciela w świetle przepisów prawa.
Praca z uczniem z zespołem Aspergera.
Błędy i bariery w ocenianiu oraz wychowaniu ucznia.
Biblioterapia i bajkoterapia ekspresyjna w procesie umacniania młodego czytelnika.
Literatura jako narzędzie terapeutyczne, edukacyjne i wychowawcze – biblioterapia.
Szkolenie e-sekretariat Librus.
Elearningowy kurs Nauczycielskiej Akademii Internetowej.
Progresowania Centrum Edukacji Rozwoju 15 czyli pomysły trenerek i trenerów na aktywność.
Jak stać się autorytetem dla ucznia.
Awans zawodowy nauczyciela wspomagającego na stopień nauczyciela mianowanego.
Jak zorganizować spotkanie autorskie?
Szukam, podpatrzę, wybieram, stosuję... nauki zdalnej ciąg dalszy.
Biblioterapia w realizacji kierunków polityki oświatowej.
Wykorzystanie różnych środków komunikacji do protokolowania zebrań rady pedagogicznej w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania przedszkoli, szkół i placówek oświatowych.
Płasy i zabawy integracyjne w pracy z dziećmi.

Dokumentacja pracy szkoły w oparciu o aktualne przepisy.
Wicedyrektor a realizacja zadań wynikających z nowego nadzoru - sposób sprawowania i dokumentowania.
Nowelizacja statutu szkoły/placówki zgodnie z aktualnymi przepisami prawa oświatowego i wewnętrznymi regulacjami.
Zaburzenia koncentracji uwagi u dzieci - przyczyny, postępowanie, terapia.
Instrukcja kancelaryjna - co dyrektor wiedzieć powinien?
Oceny pracy nauczyciela i dyrektora. Omówienie samooceny pracy dyrektora pomoc w uzyskaniu wysokiej oceny.
Regulamin ZFŚS w jakich sytuacjach i jakiej formie uprawnionemu można przyznać w zgodzie z przepisami prawa.
Mutyzm - uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, Trener metod relaksacyjnych.
Terapia relaksacyjna w teorii i praktyce.
Kontrola zarządcza w praktyce szkolnej.
7 najważniejszych dokumentów dyrektora-aktualizacja podstawowych dokumentów prawa wewnątrzszkolnego
Terapia Ręki.
Cykl szkoleń „Lekcja Enter”.
XX Sympozjum dla Nauczycieli Biologii organizowanym przez Instytut Nenckiego PAN, Fundację BioEdukacji i BioCentrum Edukacji Naukowej.
Wicedyrektor a kontrola dokumentacji.
Chusta animacyjna, tunel i guma sensoryczna w pracy z grupą.
Przeciwdziałanie przemocy domowej wobec dziecka oraz wdrożenie procedury Niebieskiej Karty w oświacie.
Kurs - OK Zeszyt.
Rozwiązywanie konfliktów uczniowskich.
Agresja uczniowska jako przejaw bezradności i lęku.
Zdalna międzynarodowa konferencja dla nauczycieli: Edukacja kreatywna - gry, media społecznościowe i nowe technologie jako narzędzia do wykorzystania w edukacji przyrodniczej.
Organizacja i realizacja edukacji zdrowotnej na przedmiotach przyrodniczych zgodnie z wymogami nowej podstawy programowej od 2017 r.
Odkryj potencjał edukacyjny ogrodów zoologicznych - uczyć, aby chronić i podziwiać (3-dniowe warsztaty).
Inspirująca edukacja przyrodnicza - jak aktywnie uczyć, działać, i dbać o zdrowie (warsztaty).
Edukacja na czasie: Praca z uczniem. Zróżnicowana klasa.
Edukacja na czasie: Atak na Ukrainę. Jak wspierać uczniów, budować relacje w klasach wielokulturowych oraz zapobiegać dyskryminacji.
Trudne czasy tworzą silnych ludzi.
System edukacji w Ukrainie
Podstawy języka ukraińskiego dla nauczycieli - przydatne zwroty w pierwszych kontaktach z dzieckiem.
Nauczanie dzieci i młodzieży posługujących się językami rosyjskim i ukraińskim.
Edukacja na czasie: Czym jest umiejętność krytycznego myślenia? Od teorii do praktyki.
Dopalacze - zabójcze dla ciała i umysłu - stale rosnący problem medyczny.
Tlen - jak bronić się przed tym "życiodajnym zabójcą"?
Terapia neurobiologiczna dla początkujących.
Symultaniczno - sekwencyjna nauka czytania.
Szkolenie dla nauczycieli z Total Physical Response (TPR) metody polegającej na uczeniu się nowych zwrotów i słów poprzez ruch.
W ramach unijnego projektu „Działaj dla klimatu” Inicjatywy podnoszące świadomość ekologiczną w szkołach w gminach Brwinów i Michałowice w partnerstwie z Sandgerdi Elementary School z Islandii” finansowanego ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz budżetu państwa nauczyciele z naszej szkoły brali udział w szkoleniach zewnętrznych organizowanych w ramach
Edukacja, rekreacja i zabawa na zielonym placu zabaw.
Woda w przyrodzie i w życiu człowieka.
Ogródki deszczowe, Ekoogródek i zielone ściany.
Uczę segregować, promuję zachowania ekologiczne.
Bajkoterapia i biblioterapia w procesie wspierania rozwoju dzieci i młodzieży.
Praca z dzieckiem z doświadczeniem uchoďstwa.
Biblioterapia i bajkoterapia w sytuacjach kryzysowych.
Zespół Szkół Ogólnokształcących w Komorowie
Fundacja Pomoc Autyzm – uczeń z Zespołem Aspergera
Depresja u dzieci i młodzieży.
Wsparcie uczniów po pandemii.
Przyjaciele Zippięgo.
Szkolenie wyjazdowe „W szkole nie chodzi o szkołę”.
Punkt wsparcia dla nauczycieli.

Trening Umiejętności Społecznych.
Pedagog i psycholog w świetle przepisów prawnych.
Rozwój zawodowy wicedyrektora.
Protokołowanie zebrań Rad Pedagogicznych.
Organizacja pomocy psychologiczno - pedagogicznej.
Sygnaliści w szkołach.
Zachowania ryzykowne u nastolatków.
Konkurs na stanowisko dyrektora szkoły. - Jak przygotować się, by wygrać.
Szkolenia podstawowe i okresowe BHP.
Pierwsza pomoc przedmedyczna, aktywne warsztaty z ratownikiem.
Nowe obowiązki dyrektora w związku z ustawą o sygnalistach.
Ruch kadrowy związany z planowaniem roku szkolnego 2022/2023
Rola nauczyciela wspomagającego w procesie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
Start w nowy rok szkolny - zadania dyrektora.
Podnoszenie kwalifikacji zawodowych.
Matematyka multisensoryczna.
Przegląd dobrych praktyk w Polsce i za granicą . Szkoła która rozwija.
Pomoc psychologiczno-pedagogiczna w placówce oświatowej
Zajęcia z uczniami wymagającymi stosowania specjalnej organizacji nauki.
Zajęcia o emocjach. Zabawy wyciszające.
Pomysły na zabawy, jak budować odporność psychiczną metoda dobrego startu.
Wszechstronny rozwój dziecka.
Zrozumieć Aspergera.
Ocenianie i dostosowywanie wymagań dla uczniów ze specjalnymi potrzebami
Dokumentowanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej od rozpoznania do oceny.
Lego Education.
Organizacja pracy świetlicy po doświadczeniach pandemii.
Diagnoza wędzidełek jamy ustnej.
Matematyka intuicyjna.
Przeciwdziałanie nietolerancji w klasie.
Mediacje i trudne rozmowy z rodzicami.
Zespół Szkolno – Przedszkolny w Nowej Wsi
Powrót do szkoły – jak wspierać ucznia i organizować nowy rok po doświadczeniach pandemii.
Konferencja „Szkoła po pandemii – potrzeby, wyzwania, możliwości i szanse.
„Efektywna współpraca z rodzicami, mediacje i trudne rozmowy”.
Ryzyko zawodowe - szkolenie BHP.
„Dziecko z cukrzycą” szkolenie dla pracowników przedszkoli i szkół podstawowych.
Zaburzenia depresyjne i lękowe u dzieci i młodzieży - co nauczyciel wiedzieć powinien
Organizacja przestrzeni edukacyjnej i prowadzenia nauczania w zgodzie z potrzebami mózgu.
Efektywna trudnych sprawach?
Fonoholizm - uzależnienie od telefonu komórkowego. Psychospołeczne determinanty i sposoby codziennych rozwiązań.
Pierwsza Pomoc Przedmedyczna - szkolenie teoretyczne i praktyczne.
Rozwijanie talentów, umiejętności matematycznych, praca warsztatowa dla nauczycieli z wykorzystaniem koncepcji prof. Edyty Gruszczyk-Kolczyńskiej.
Rekrutacja do gminnych placówek przedszkolnych i szkolnych.
Jak zachować komfort psychiczny.
Jak radzić sobie z agresją w szkole?
Wsparcie nauczycieli w tym, aby umieli zadbać o siebie i umiejętnie komunikowali się z dziećmi i rodzicami w spokojny, konstruktywny i autentyczny sposób.
Prowokacyjne zachowania uczniów - skuteczne sposoby reagowania.
Awans zawodowy - procedura, przebieg i postępowanie. Prezentacja przed komisją.
Zajęcia rewalidacyjne wspierające rozwój ucznia ze specjalnymi potrzebami.
Niewinne żarty czy już prześladowanie. Profilaktyka przemocy szkolnej.
Od chińczyka do escape roomu. Grywalizacja jako innowacyjna metoda.
Lekcja: Enter! cykl szkoleń z zakresu aktywizujących metod nauczania przy użyciu narzędzi cyfrowych, Projekt jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa.
Gminne Przedszkole w Michałowicach
Warsztaty szkoleniowe „Edukacja miejscem kształtowania kompetencji. Przegląd dobrych praktyk w Polsce i za granicą”.

Inwentaryzacja pracy z RP oraz dyrektorem przedszkola. Określenie misji i wizji.
Mój pierwszy projekt z ambasadorem E Twinning”
Konferencja Samorządu i oświaty. Edukacja przyszłości.
Szkolenie RP „Pierwsza pomoc przedmedyczna
Szkolenie RP Instrukcja obsługi głosu. Higiena i emisja głosu.
Dokształcanie . Studia podyplomowe. „Metodyka nauczania języka angielskiego”
Dokształcanie. Studia podyplomowe. „Diagnoza i terapia dzieci z zaburzeniami SI.
Złość pod kontrolą, czy to w ogóle możliwe?
Rozwój dziecka w wieku przedszkolnym.
Rozwój percepcji słuchowej w wieku przedszkolnym.
Muzykoterapia w pracy z grupą, gry i zabawy muzyczne.
Zimowe zabawy matematyczne przedszkolaków.
Przepisy prawa oświatowego – awans zawodowy.
Multimedialne Przedszkole z MAC, nowe możliwości dla nauczycieli.
Bajkoterapia jako wspieranie rozwoju osobowości dziecka.
Zabawy sensoryczno-motoryczne, ćwiczenia dla dzieci w wieku przedszkolnym.
Sposoby pracy z dzieckiem nadpobudliwym .
Trudne zachowania w grupie.
Elementy terapii ręki.
Rozwój mowy dziecka.
Rozwój i zabawa – wycinanie nożyczkami.
Akademia Dyrektora MSCDN
Akademia Psychologa i Pedagoga MSCDN
Edukacja przedszkolna z Lego Education.
Szkolenie w ramach Edukacyjnej Sieci Antysmogowej. On-line
Aktywność muzyczno-ruchowa dzieci na podstawie metody aktywnego słuchania muzyki wg Batii Strauss – kurs doskonalący
Jak ośwoić dziecięce lęki?
Terapia przez zabawę. Jak w zabawie wspierać emocje i samoocenę dziecka?
Praca z dzieckiem wysoko wrażliwym i lęklwym.
Sposoby pracy z dzieckiem nadpobudliwym.
„Kreatywność-Relacje-Rozwój zawodowy”.
Jak wspierać wewnętrzną motywację dziecka.
Jesienne zabawy muzyczno – ruchowe.
Dyscyplina w grupie. Kary i nagrody w przedszkolu i szkole.
Bajki terapeutyczne i psychoedukacyjne.
Autoagresja wśród dzieci.
Zabawy terapeutyczne w przedszkolu i szkole.
Sposoby pracy z dzieckiem agresywnym w wieku przedszkolnym i szkolnym.
Analiza rysunku dziecka w wieku przedszkolnym i szkolnym.
Terapia ręki z elementami integracji sensorycznej.
Zabawy wyciszające i techniki relaksacyjne w grupie przedszkolnej i szkolnej.
Zespół Aspergera. Co nauczyciel wiedzieć powinien?
Ukraińskie dziecko w polskim przedszkolu i szkole.
Rozwijanie kompetencji zainteresowań czytelniczych dziecka w wieku przedszkolnym.
Kreatywne zabawy na jesienną nudę w przedszkolu.
Gry i zabawy z chustą animacyjną. Przetwarzanie słuchowe-zabawy i ćwiczenia.
Dlaczego dziecko jest „niegrzeczne”? Trudne zachowania u dzieci.

5. **Nadzór pedagogiczny sprawowany nad szkołami i przedszkolami w Gminie Michałowice**

Nadzór pedagogiczny nad placówkami oświatowymi sprawuje Mazowiecki Kurator Oświaty. Zgodnie z art. 55 ustawy Prawo oświatowe, nadzór pedagogiczny polega na:

- obserwowaniu, analizowaniu i ocenianiu przebiegu procesów kształcenia i wychowania oraz efektów działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkół i placówek,
- ocenianiu stanu i warunków działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkół i placówek,

- udzielaniu pomocy szkołom i placówkom, a także nauczycielom w wykonywaniu ich zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych,
- inspirowaniu nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów.

Nadzorowi podlega w szczególności:

- posiadanie przez nauczycieli wymaganych kwalifikacji do prowadzenia przydzielonych im zajęć,
- realizacja podstaw programowych i ramowych planów nauczania,
- przestrzeganie zasad oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania egzaminów, a także przestrzeganie przepisów dotyczących obowiązku szkolnego oraz obowiązku nauki,
- przestrzeganie statutu szkoły lub placówki,
- przestrzeganie praw dziecka i praw ucznia oraz upowszechnianie wiedzy o tych prawach,
- zapewnienie uczniom bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki.

Mazowiecki Kurator oświaty swoje zadania wypełnia podczas kontroli planowych oraz doraźnych a także opiniując organizację pracy szkół i przedszkoli.

W roku szkolnym 2021/2022 przedstawiciele Mazowieckiego Kuratora Oświaty przeprowadzili kontrole w:

Szkole Podstawowej w Michałowicach - rekontrola dotycząca zgodności z przepisami prawa działań szkoły w związku z wypadkami w czerwcu 2021 r. - **bez zaleceń**.

Przygotowane w maju arkusze organizacji nowego roku szkolnego, zostały zgodnie z nowymi przepisami zaopiniowane przez Związek Nauczycielstwa Polskiego oraz wizytatorów zatrudnionych w Kuratorium Oświaty w Warszawie.

V. Proces nauczania i wyrównywania szans edukacyjnych.

Tabela 21. Wyniki klasyfikacji i promocji uczniów

Szkoła	Liczba uczniów w szkole	Promocje do klasy programowo wyższej		Świadectwo z wyróżnieniem		Egzaminy poprawkowe		Niepromowani	
		liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
Szkoły podstawowe									
Komorów	628	627	99,8	176	45	0	0	1	0,2
Michałowice	881	880	99,9	262	29,7	1	0,1	1	0,1
Nowa Wieś	536	534	99,6	141	39,38	-	-	2	0,4
	18 oddział przygot. 1-3	4	22,2					w tym 1 ucz. kl.8 z Ukrainy nie przestąpiła do egzaminu 14	77,8
Liceum ogólnokształcące									
Komorów	232	229	99	9	4	13	6	3	1

Tabela 22. Frekwencja w szkołach i roczne oceny klasyfikacyjne zachowania

Oceny z zachowania					
Nazwa szkoły	Frekwencja w %	wzorowe		nieodpowiednie lub naganne	
		liczba	%	liczba	%
Szkoły podstawowe					
Komorów	86	125	32	12	3
Michałowice	88,7	179	20,3	10	1,1
Nowa Wieś	87,68 67,84 (oddział przygotow.)	93 (kl.4-8)	26,21	2	0,5
Liceum ogólnokształcące					
Komorów	79	29	13	15	6

Tabela 23. Liczba uczniów uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych (rok szkolny 2021/2022) tygodniowo

	Zajęcia w świetlicy	Zajęcia sportowe	Kola przedmiotowe	Kola zainteresowań	Zajęcia wyrównawcze	Reedukacja	Logopedia
Szkoły podstawowe							
Komorów	294	137	129	60	213	75	53
Michałowice	335	137	50	52	115	124	158
Nowa Wieś	165	155	55	250	64	92	42
Liceum ogólnokształcące							
Komorów	0	7	2	0	114	1	0

Podstawowym miernikiem osiągnięć ucznia są wyniki sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych. Są też jednocześnie miernikiem jakości pracy szkół. Po ich analizie można zdefiniować obszary, które wymagają więcej pracy, zastosowania innych metod nauczania lub wsparcia specjalistów. Natomiast dynamika zmian wyników w kolejnych latach, wykaże efektywność działań szkoły i prawidłowość obranych kierunków pracy.

1. Wyniki egzaminu ósmoklasisty

Egzamin ósmoklasisty obejmuje wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej kształcenia ogólnego w odniesieniu do wybranych przedmiotów nauczanych w klasach I–VIII. W roku szkolnym 2021/2022 egzamin został przeprowadzony po raz czwarty. Do egzaminu ósmoklasisty przystępują uczniowie VIII klasy szkoły podstawowej.

Egzamin ósmoklasisty jest egzaminem obowiązkowym, co oznacza, że każdy uczeń musi do niego przystąpić, aby ukończyć szkołę. Nie jest określony minimalny wynik, jaki uczeń powinien uzyskać, dlatego egzaminu ósmoklasisty nie można nie zdać. Egzamin ósmoklasisty jest przeprowadzany w formie pisemnej.

W latach 2019–2022 ósmoklasista przystępował do egzaminu z trzech przedmiotów obowiązkowych, tj.:

- języka polskiego
- matematyki
- języka obcego nowożytnego.

Ósmoklasista przystępuje do egzaminu z jednego z następujących języków obcych nowożytnych: angielskiego, francuskiego, hiszpańskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego lub włoskiego. Uczeń może wybrać tylko ten język, którego uczy się w szkole w ramach obowiązkowych zajęć edukacyjnych.

Egzamin odbywa się w maju. Uczeń, który z przyczyn losowych lub zdrowotnych nie przystąpi do egzaminu w tym terminie, przystępuje do niego w czerwcu.

Egzamin ósmoklasisty jest przeprowadzany przez trzy kolejne dni:

- pierwszego dnia – egzamin z języka polskiego, który trwa 120 minut
- drugiego dnia – egzamin z matematyki, który trwa 100 minut
- trzeciego dnia – egzamin z języka obcego nowożytnego, który trwa 90 minut.

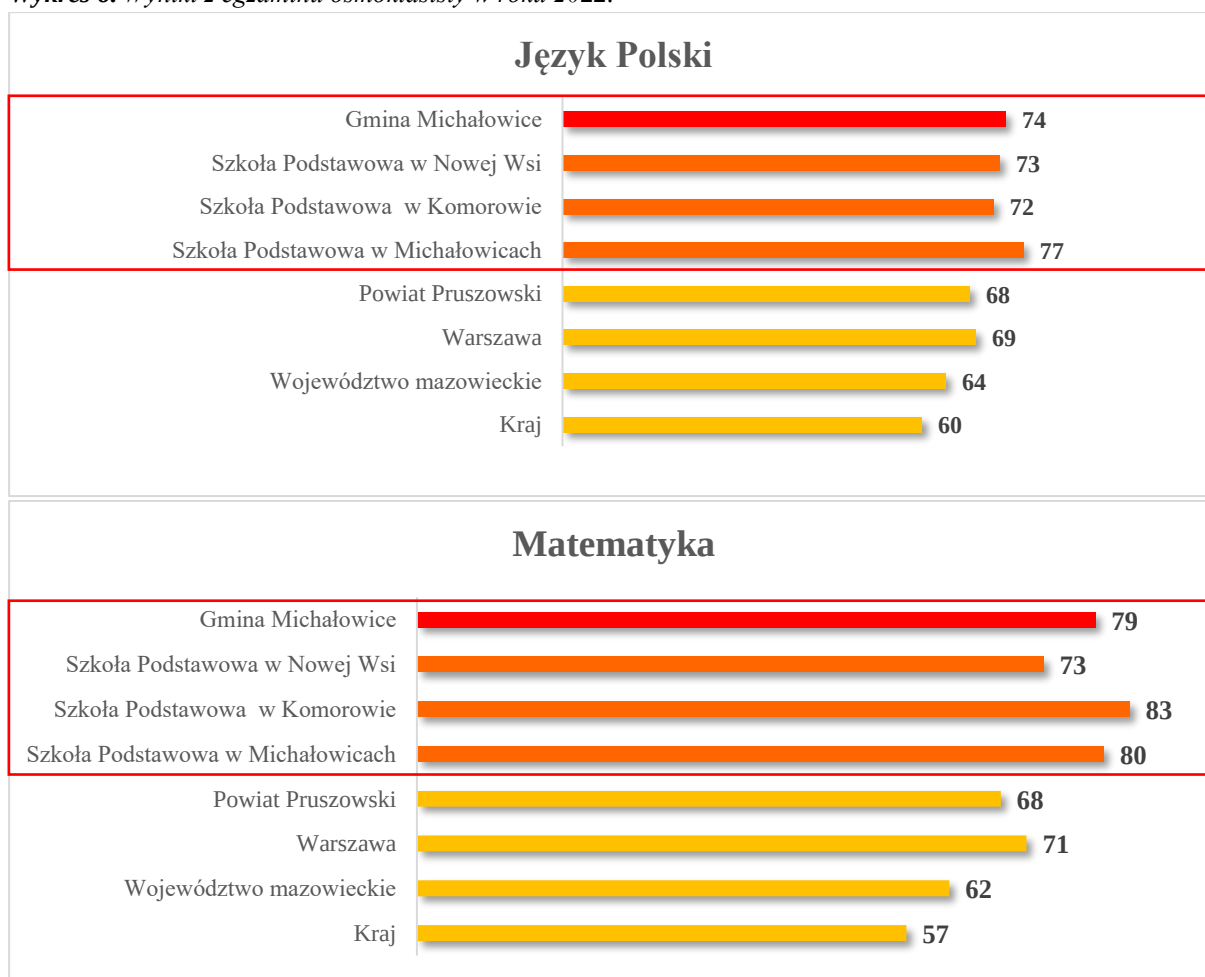

Na egzamin uczeń przynosi ze sobą wyłącznie przybory do pisania: pióro lub długopis z czarnym tuszem/atramentem, a w przypadku egzaminu matematyki również linijkę. Na egzaminie nie można korzystać z kalkulatora oraz słowników. Nie wolno także przynosić i używać żadnych urządzeń telekomunikacyjnych. Podobnie jak w latach ubiegłych uczniowie naszych szkół uzyskali dużo wyższe wyniki niż średnie wyniki krajowe, wojewódzkie i powiatowe co obrazują poniższe wykresy.

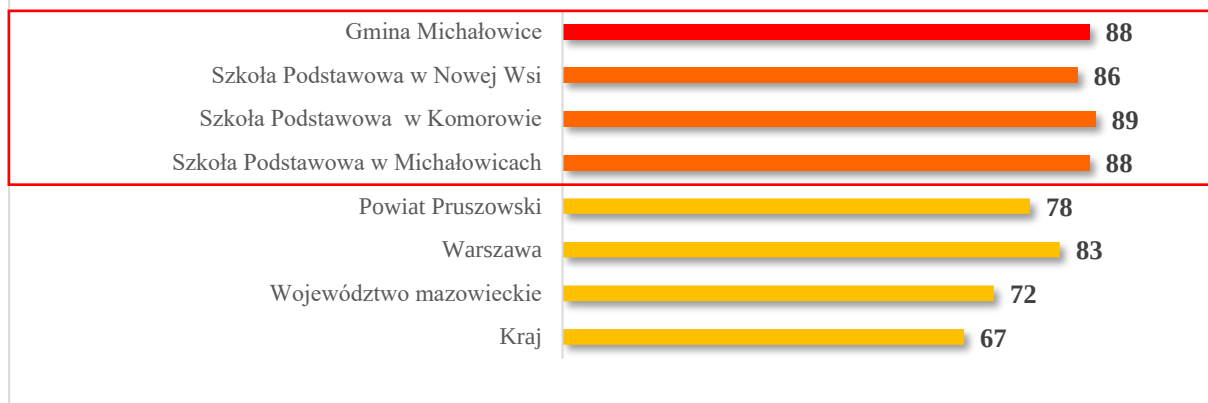
Tabela 24. Wyniki egzaminu ósmoklasisty w 2022 roku

	Średni wynik procentowy %		
	Język Polski	Matematyka	Język Angielski
<u>Szkoła Podstawowa w Michałowicach</u>	77	80	88
<u>Szkoła Podstawowa w Komorowie</u>	72	83	89
<u>Szkoła Podstawowa w Nowej Wsi</u>	73	73	86
Gmina Michałowice	74	79	88
Powiat Prusowski	68	68	78
Warszawa	69	71	83
Województwo mazowieckie	64	62	72
Kraj	60	57	67

Wykres 6. Wyniki z egzaminu ósmoklasisty w roku 2022.

Język Angielski

2. Egzamin maturalny

Do egzaminu maturalnego mogą przystąpić absolwenci szkół ponadpodstawowych. Egzamin maturalny nie jest obowiązkowy. Zdający, który zamierza przystąpić do tego egzaminu, składa pisemną deklarację dotyczącą wyboru zdawanych przedmiotów.

Egzamin maturalny składa się z części ustnej i pisemnej. Absolwenci przystępujący do egzaminu maturalnego od 2020 r. nie zdają części ustnej tak jak w poprzednich latach.

Wprowadzona przez MEN zmiana wynikała ze względów epidemiologicznych, ponieważ forma ustnego egzaminu stwarzałaby dodatkowe zagrożenie zakażenia dla wielu osób.

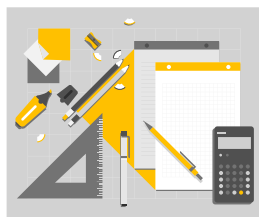
W roku 2022 do egzaminu maturalnego przystąpiło 51 uczniów liceum ogólnokształcącego. 50 przystępujących zdało maturę. Szczegółowe dane dotyczące liczby uczniów zdających poszczególne przedmioty obrazuje poniższa tabela.

Tabela 25. Egzamin maturalny 2022 r.

	Poziom egzaminu				
	podstawowy			rozszerzony	
	liczba zdających przedmiot		wynik średni w %	liczba zdających	wynik średni w %
	obowiązkowy	dodatkowy	(ark. standard.)	dodatkowy	(ark. standard.)
Biologia				13	40%
Chemia				6	17%
Filozofia				1	46%
Fizyka				7	29%
Geografia				10	51%
Historia				9	46%
Informatyka				2	19%
Język angielski		87	87%	44	68%
Język francuski					
Język niemiecki		1	48%	1	46%
Język polski	49		56%	17	54%
Matematyka	51		73%	17	47%
WOS				1	27%

VI. Osiągnięcia i sukcesy uczniów

Ważnym elementem w pracy dydaktyczno – wychowawczej szkół jest rozwój uzdolnień i zainteresowań uczniów w różnych dziedzinach. W roku szkolnym 2021/2022, uczniowie szkół naszej Gminy podejmowali rywalizację w różnego rodzaju olimpiadach i konkursach.

Tabela 26. Ważniejsze osiągnięcia uczniów szkół gminnych oraz udział w projektach.

Nazwa konkursu	Zasięg, organizator	Osiągnięcia
Szkoła Podstawowa w Michałowicach		
Konkurs kuratoryjny z matematyki	Ogólnopolski Kuratorium Oświaty, MSCDN	1 uczeń uzyskał tytuł finalisty
Konkurs kuratoryjny z języka angielskiego	Ogólnopolski Kuratorium Oświaty, MSCDN	2 uczniów uzyskało tytuł laureata
Konkurs kuratoryjny z języka hiszpańskiego	Ogólnopolski Kuratorium Oświaty, MSCDN	1 uczeń uzyskał tytuł laureata
Olimpiada Matematyczna Juniorów	Ogólnopolski Komitet Główny OMJ Instytut Matematyczny PAN	1 uczeń uzyskał tytuł finalisty
Konkursu kuratoryjnego z WOS-u	Ogólnopolski Kuratorium Oświaty, MSCDN	1 uczeń uzyskał tytuł laureata
Konkursu kuratoryjnego z biologii	Ogólnopolski Kuratorium Oświaty, MSCDN	1 uczeń uzyskał tytuł finalisty
Konkurs Alfik matematyczny	Ogólnopolski Łowcy Talentów - Jersz	2 wyróżnienia
Konkurs Kangur Matematyczny	Ogólnopolski Towarzystwo Upowszechniania Wiedzy i Nauk Matematycznych	2 wyróżnienia
Konkurs Wiedzy o Wpływie Energetyki na Środowisko	Ogólnopolski Fundacja Forum Atmowe	1 uczeń uzyskał tytuł finalisty
Projekt antysmogowy EDUESA	Ogólnopolski NASK	zwiększenie świadomości oraz wiedzy z zakresu ekologii
Działaj dla klimatu	Międzynarodowy dla gmin Brwinów i Michałowice	podnoszenie świadomości na temat łagodzenia zmian klimatu i przystosowania się do ich skutków
Projekt „Ekoludek”	ogólnopolski	zdobycie wiedzy o ekosystemach, zwiększenie poczucia odpowiedzialności z nasze środowisko
Zespół Szkół Ogólnokształcących w Komorowie		
Kuratoryjny Konkurs Historyczny	Wojewódzki, MKO, MSCDN	1 laureat, 1 finalista
Kuratoryjny Konkurs Biologiczny	Wojewódzki, MKO, MSCDN	1 laureat
Kuratoryjny Konkurs Wiedzy o Społeczeństwie	Wojewódzki, MKO, MSCDN	1 finalista
Kuratoryjny Konkurs o Zdrowiu „Higieja”	Wojewódzki, MKO	2 laureatów, 2 finalistów
Konkurs Matematyczny MAZOVIA EDU	MAZOVIA	1 laureat
Ogólnopolski Konkurs „Galileo z historii”	GALILEO	20 laureatów
Ogólnopolski Konkurs „Galileo z przyrody”	GALILEO	1 laureat
Ogólnopolski Konkurs „Galileo z geografii”	GALILEO	2 laureatów
Ogólnopolski Konkurs „Galileo z chemii”	GALILEO	2 laureatów

Ogólnopolski Konkurs „Multitest z historii”	MULTITEST	9 laureatów
Projekt „Działaj dla klimatu”	Międzynarodowy, Gmina Brwinów, Gmina Michałowice, Sangerdi Elementary School z Islandii	Projekt w trakcie realizacji
Edukacyjna Sieć Antysmogowa	Ogólnopolski, Państwowy Instytut Badawczy NASK	Projekt zrealizowany
Zespół Szkolno – Przedszkolny w Nowej Wsi		
Gminny Konkurs Norwidowski „Odpowiednie dać rzeczy słowo (i obraz!)” pod patronatem wójta gminy Michałowice Małgorzaty Pacheckiej,	Gmina	I, II, III miejsca w kategoriach: literackiej, plastycznej i fotograficznej;
III Konkurs Piosenki "Tu w Zanie zaczynał Wojtek Młynarski"	mazowiecki	III miejsce
„Śpiewajmy i grajmy Mu”	regionalny	wyróżnienie
Gminny Festiwal Piosenki Anglojęzycznej pod patronatem Wójta Gminy Michałowice Gmina	Gmina	2 nagrody Grand Prix i wyróżnienie.
XX Mazowiecki Festiwal Dziecięcej i Młodzieżowej Twórczości Artystycznej „Asteriada”	wojewódzki	I miejsce zespół wokalny The Cats i III miejsce duet wokalny
Konkurs regionalny „Śpiewaj nie ziewaj”-	powiatowy	II miejsce
Konkurs Olimp	Zespół Ogólnopolskich Olimpiad Przedmiotowych.	W kategorii: geografia, uczennica zajęła 10 miejsce i uzyskała tytuł laureata. W kategorii: język angielski, uczniowie zajęli 9, 14, 15 miejsce oraz tytuł laureatów.
Międzynarodowy konkurs „Kangur matematyczny”	zorganizowany przez Towarzystwo Upowszechniania Wiedzy i Nauk Matematycznych	trzy wyróżnienia
Konkurs z chemii	Kuratoryjny konkurs przedmiotowy	Tytuł finalisty
Ogólnopolski konkurs z fizyki „Albus”-	Ogólnopolski	Tytuł laureata i dwa wyróżnienia
45. Konkurs Recytatorski „Warszawska Syrenka”	wojewódzki	I miejsce w kategorii klas VII-VIII etap powiatowy.
„Ci, co zginęli w walce...” Międzyszkolny Konkurs Literacko-Plastyczny	Gminny	Kategoria literacka I miejsce - Nagroda Wójta Gminy Michałowice, II miejsce III miejsce i wyróżnienie Nagroda specjalna Fundacji Dwór Polski w Pęcicach Kategoria plastyczna I miejsce - Nagroda Wójta Gminy Michałowice, II miejsce, III miejsce i dwa wyróżnienia Nagroda specjalna Fundacji Dwór Polski w Pęcicach

Tabela 27. Ważniejsze osiągnięcia sportowe uczniów szkół gminnych.

Nazwa zawodów	Zasięg	Osiągnięcia
Szkoła Podstawowa w Michałowicach		
Mistrzostwa Powiatu Pruszkowskiego w piłce siatkowej chłopców	Zawody powiatowe	II miejsce
Mistrzostwa Powiatu Pruszkowskiego w piłce ręcznej chłopców	Zawody powiatowe	II miejsce

Mistrzostwa Powiatu Pruszkowskiego w piłce ręcznej dziewcząt	Zawody powiatowe	III miejsce
Zawody w pływaniu chłopców i dziewczynek w kl. 3-6 Mazovia	Zawody międzypowiatowe	I miejsce
Zawody w piłce nożnej chłopców kl. 4-6 Mazovia	Zawody międzypowiatowe	III miejsce
Zawody w grach i zabawach sprawnościowych dla kl. 4 Mazovia	Zawody międzypowiatowe	III miejsce
Mistrzostwa Polski w piłce ręcznej	Mistrzostwa ogólnopolskie	Mistrzostwo Polski w kategorii młodzików
Zespół szkół Ogólnokształcących w Komorowie		
Międzypowiatowe Biegi Przełajowe Dziewcząt Klas 7, 8 - sztafeta	Międzypowiatowe	3 miejsce
Indywidualne Biegi Przełajowe Dziewcząt	Międzypowiatowe	3 miejsce
Indywidualne Biegi Przełajowe Chłopców	Powiat	5 miejsce
Powiatowe Zawody w Siatkówce klas 7, 8 Dziewcząt	Powiat	3 miejsce
Międzypowiatowe Finały w Piłce Nożnej Klas 7,8 Dziewcząt	Międzypowiatowe	5 miejsce
Powiatowy Turniej Tenisa Stołowego	Powiat	1 miejsce
XII Edycja Turnieju „Z boiska na stadiony” TYMBARK – kat. U 12 Dziewczęta	Powiat	1 miejsce
XII Edycja Turnieju „Z boiska na stadiony” TYMBARK – kat. U 10 Chłopcy	Powiat	1 miejsce
Powiatowe Finały Szkół Średnich w Piłce Nożnej	Powiat	3 miejsce
Powiatowe Finały Szkół Średnich w Piłce Siatkowej	Powiat	4 miejsce
Turniej Mazovia Cup w tenisie stołowym dziewcząt	Województwo	1 miejsce
Powiatowe Finały Szkół Średnich w Drużynowym Tenisie Stołowym Chłopców	Powiat	5 miejsce
Mistrzostwa Polski w Piłce Koszykowej 3x3	Ogólnopolski	2 miejsce
Mistrzostwa Powiatu w Piłce Koszykowej – klasy 7, 8	Powiat	2 miejsce
Europejska Młodzieżowa Liga Mistrzów – Ryga 2022	Międzynarodowy	3 miejsce
Zespół Szkolno – Przedszkolny w Nowej Wsi		
Biegi przełajowe – Mazowieckie Igrzyska Młodzieży Szkolnej	Powiat	I-miejsce
Biegi przełajowe – Mazowieckie Igrzyska Młodzieży Szkolnej	Między powiat	I-miejsce
Biegi przełajowe – Mazowieckie Igrzyska Młodzieży Szkolnej	Wojewódzkie	III – miejsce
Biegi Przełajowe – Warszawska Olimpiada Młodzieży	Okręg Warszawski	I – miejsce
Biegi Przełajowe – Memoriał Tomasza Hopfera	Wojewódzkie	III-miejsce IV- miejsce
Biegi Sztafetowe - Mazowieckie Igrzyska Młodzieży Szkolnej	Gmina	I - miejsce
Biegi Sztafetowe - Mazowieckie Igrzyska Młodzieży Szkolnej	Powiat	III - miejsce
Biegi Przełajowe – Cross Rosłon Kabaty	Wojewódzkie	III – miejsce

Piłka nożna - Mazowieckie Igrzyska Młodzieży Szkolnej	Gminna	I miejsce
Piłka Nożna – Mazovia Cup	Między powiat	I - miejsce

Wszystkie szkoły i przedszkola gminne organizowały także wiele konkursów wewnętrznych, dla własnych uczniów i wychowanków.

VII. Formy pracy wychowawczej, działalności profilaktycznej oraz bezpieczeństwa w szkole

Działania wychowawcze i profilaktyczne podejmowane we wszystkich szkołach były realizowane w oparciu o Szkolne Programy Wychowawczo Profilaktyczne, opracowywane corocznie przez Rady Pedagogiczne placówek i uzgadniane z Radami Rodziców. W roku szkolnym 2021/2022 skupiały się na:

- kształtowaniu umiejętności radzenia sobie z trudnymi emocjami,
- kształtowaniu pozytywnej samooceny, umiejętności rozpoznawania swoich mocnych stron, budzenie i umacnianie pozytywnego obrazu samego siebie.
- profilaktyce skupionej wokół przemocy przedstawionej w mediach, zapobieganie zjawisku agresji u uczniów,
- kształtowaniu postawy świadomego dbania o zdrowie i bezpieczeństwo własne oraz innych - promowanie zdrowego stylu życia, uświadomienie możliwości różnych uzależnień,
- poprawie relacji interpersonalnych, uczenia radzenia sobie z emocjami, budzenia postawy otwartości i empatii oraz rozwijania zdolności komunikacji społecznej,
- zapewnieniu uczniom poczucia bezpieczeństwa na terenie szkoły oraz w czasie nauki zdalnej – przeciwdziałaniu agresji i przemocy.

Dla każdej ze szkół najważniejsze jest zapewnienie bezpieczeństwa uczniom i pracownikom. Dlatego też, we wszystkich placówkach duży nacisk kładzie się na:

- organizację dyżurów nauczycieli oraz pracowników obsługi na korytarzach szkolnych podczas przerw,
- kontrolę stanu sprzętu klasowego, sportowego,
- prowadzenie lekcji wychowawczych nt. bezpieczeństwa w szkole i w czasie wolnym (zgodne z programem profilaktyki), bezpieczeństwa w sieci,
- realizację programów przeciwdziałających agresji i hejtowi w sieci,
- współpracę z Policją przy organizacji lekcji dotyczących bezpieczeństwa, odpowiedzialności karnej nieletnich,
- przeprowadzanie co roku próbnej ewakuacji szkoły,
- dokonywanie wymaganych przepisami BHP przeglądów szkoły, instalacji oraz sprzętu przeciwpożarowego,
- współpracę z rodzicami i częsty kontakt w sprawach dotyczących uczniów,
- monitorowanie osób wchodzących do szkoły i przebywających na jej terenie.

We wszystkich gminnych szkołach zatrudnieni są pedagodzy, psychologowie oraz terapeuci, których zadaniem jest wsparcie i pomoc uczniom z różnego rodzaju problemami. Pomoc ta była realizowana poprzez:

- diagnozowanie uczniów mających problemy edukacyjne,
- zajęcia indywidualne o charakterze dydaktyczno-wyrównawczym i terapeutycznym z uczniami,
- pomoc uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej,
- pomoc uczniom przybyłym z Ukrainy,

- współpracę z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Komendą Powiatową Policji, Prokuraturą Rejonową, Sądem Rejonowym, Urzędem Gminy, Starostwem Powiatowym w indywidualnych sprawach uczniów,
- współpracę z Powiatową Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną w sprawach organizacji wsparcia dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego,
- pomoc uczniom w trudnej sytuacji życiowej (rodziny dysfunkcyjne rozwody rodziców, choroba lub śmierć w rodzinie),
- współpracę z zespołem nauczycieli przy przygotowaniu indywidualnych programów edukacyjno – terapeutycznych,
- współpracę z rodzicami.

Tabela 28. Formy pracy wychowawczej w 2021/2022.

Nazwa programu profilaktycznego/wychowawczego lub projektu edukacyjnego	Wyznaczony cel	Grupa docelowa
Szkoła Podstawowa w Michałowicach		
Przyjaciele Zippiego	międzynarodowy program promocji zdrowia psychicznego, kształtujący i rozwijający umiejętności psychospołeczne	Uczniowie klas 0-3
Epsilon	profilaktyka przemocy rówieśniczej	Uczniowie klas 7
Magiczne kryształy	profilaktyka uzależnień od internetu, cyberbezpieczeństwo	Uczniowie klas 4-5
Kultura na podium	warsztaty dotyczące wielokulturowości i szacunku do kultury	Uczniowie klas 5-6
Zespół Szkół Ogólnokształcących w Komorowie		
Fundacja Pomoc Autyzm	Wsparcie dla uczniów z Zespołem Aspergera	2 klasy integracyjne
Przyjaciele Zippiego	Poprawa funkcjonowania emocjonalnego i społecznego	Klasy 0 - 4
Jak ośwoić trudne emocje	Poprawa funkcjonowania emocjonalnego.	Klasy 4 – 8, rodzice i nauczyciele
Niewidzialne rany – realne konsekwencje	Profilaktyka uzależnień i cyberprzemocy	Klasy 5 - 8
Zespół Szkolno – Przedszkolny w Nowej Wsi		
„Trening pomiędzy złością a agresją, a doświadczanym lękiem”, czyli jak radzić sobie z emocjami. – prowadzony przez „W głowie się nie mieści” Karolina Grędziaś	Uwrażliwienie uczniów na potencjalne przyczyny problemów w sferze złości i gniewu.	Łącznie zrealizowano 34 godziny zajęć w 17 klasach (4-8). W zajęciach uczestniczyło 341 uczniów.
Warsztaty z efektywnej nauki - prowadzone przez „Vinci - Szkoła Twórczej Nauki” Grzegorz Prusko	Kształtowanie umiejętności efektywnej nauki.	Prowadzone w wymiarze trzech godzin dydaktycznych dla każdej grupy. Warsztaty dedykowane były dla klas siódmych i czwartych (łącznie 198 osób).
Jak pomóc tym, którzy czują się odrzuceni? - warsztaty z psychologiem szkolnym	Wsparcie psychologiczne dla dzieci z problemem odrzucenia.	Klasy 4 i 5
Jak sobie radzić z przemocą i agresją? - warsztaty z psychologiem szkolnym	Zapobieganie przemocy i agresji	Klasy 4 i 5
Mieć głowę do nauki, sztuka uczenia się. - warsztaty z psychologiem szkolnym	Poznanie technik uczenia się.	Klasy 8 i 7

Umiejętność radzenia sobie ze stresem. - warsztaty z psychologiem szkolnym	Kształtowanie umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach.	Klasy 7
Bądź bezpieczny na drodze. - Policja	Bezpieczeństwo dzieci na drodze (rowerzyści, piesi)	Klasy 4
Stop agresji - odpowiedzialność nieletnich za czyny niezgodne z prawem - Policja	Uświadomienie uczniom jakie są konsekwencje niewłaściwego zachowania.	Klasy 4 i 7

Dla wszystkich uczniów szkół podstawowych i liceum, dla których Gmina Michałowice jest organem prowadzącym, świadczona jest opieka pielęgniarska. W roku 2021 podpisane zostały porozumienia z dwoma podmiotami świadczącymi usługi w zakresie opieki pielęgniarskiej nad uczniami szkół na terenie Gminy. W każdej ze szkół zatrudniona jest pielęgniarka szkolna na pełnym etacie. Fakt ten ma szczególne znaczenie dla dzieci z przewlekłymi chorobami, które podczas pobytu w placówce wymagają dodatkowych działań np. zbadania poziomu cukru lub zwiększenia dawki insuliny. Pomoc pielęgniarki jest także nieoceniona przy drobnych zdarzeniach takich jak stłuczenia, skręcenia lub bóle brzucha u uczniów.

W dwóch szkołach – w Michałowicach i w Komorowie działają także gabinety stomatologiczne dla uczniów. Uczniowie z Nowej Wsi mogą korzystać z gabinetu w szkole w Komorowie. W roku 2021 podpisane zostało porozumienie z podmiotem świadczącym usługi w zakresie leczenia stomatologicznego nad uczniami na terenie Gminy.

Wyżej wymienione podmioty zawarły umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia na realizację świadczeń gwarantowanych z zakresu leczenia i opieki nad dziećmi i młodzieżą.

VIII. Realizacja zadań oświatowych gminy na rzecz uczniów

1. Dzieci z Ukrainy

Do szkół i przedszkoli gminnych w miesiącach luty-maj przyjęto łącznie ok 250 dzieci z Ukrainy, z których 199 ostatecznie zakończyło rok szkolny w gminnych placówkach. Część z nich znająca w pewnym zakresie język polski, została przyjęta do klas ogólnodostępnych. Dla pozostałych dzieci, nie znających polskiego zostały utworzone oddziały przygotowawcze. Dyrektorzy szkół zatrudnili także osoby pochodzące z Ukrainy i znające zarówno język polski jak i ukraiński, żeby ułatwić nowym uczniom komunikację w szkole. Dla wszystkich dzieci ukraińskich zorganizowana została nauka języka polskiego. Uczniowie zostali także objęci pomocą psychologiczno-pedagogiczną. W czerwcu stopniowo zaczęła się zmniejszać liczba uczniów z Ukrainy, w wyniku powrotów części uchodźców do ojczyzny.

Tabela 29. Dzieci z Ukrainy uczęszczające do szkół na terenie gminy w roku szkolnym 2021/2022.

Szkoła Podstawowa w Michałowicach		Zespół Szkolno-Przedszkolny w Nowej Wsi		Zespół Szkół Ogólnokształcących w Komorowie	
Oddziały przygotowawcze					
liczba oddziałów	liczba uczniów	liczba oddziałów	liczba uczniów	liczba oddziałów	liczba uczniów
3	50	1	18	3	52
Uczniowie z Ukrainy w klasach ogólnodostępnych					
27		26		4	

Tabela 30. Dzieci z Ukrainy uczęszczające do przedszkoli na terenie Gminy w roku szkolnym 2021/2022.

Gminne Przedszkole w Michałowicach	Przedszkole w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Nowej Wsi
<i>liczba dzieci</i>	
10	12

2. Dowóz uczniów do szkół.

Realizując obowiązki określone w art. 39 ustawy Prawo oświatowe, dowożono lub refundowano rodzicom wydatki związane z dowożeniem do szkół uczniów z niepełnosprawnościami, oraz zapewniano bilety miesięczne na autobus uczniom szkół podstawowych, którzy mieszkają w znacznym oddaleniu od szkół. Jak co roku, w wyniku przeprowadzonego przez pracowników CUW przetargu, wyłoniono wykonawcę dowożenia uczniów do szkół na terenie gminy Michałowice. Podobnie wyłoniono firmę zajmującą się dowożeniem dzieci z niepełnosprawnościami do szkół poza gminą.

Tabela 31. Dowożenie uczniów do szkół gminnych w roku szkolnym 2020/2021

Nazwa miejscowości	Liczba dojeżdżających uczniów
<i>Zespół Szkół Ogólnokształcących w Komorowie</i>	
Pęcice, Pęcice Małe	62
Sokołów	31
Suchy Las	7
Ogółem	100
<i>Szkoła Podstawowa w Michałowicach</i>	
Opacz Kolonia	40
Reguły	123
Michałowice Wieś, Opacz Mała	24
Ogółem	187

Tabela 32. Dowożenie uczniów do szkół w latach 2017 – 2022

Wyszczególnienie uczniowie:	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022
Dzieci z niepełnosprawnością dowożone przez rodziców	7	9	11	13	13
Dzieci z niepełnosprawnością dowożone transportem organizowanym przez gminę	18	15	13	11	12
Dzieci zamieszkałe w znacznym oddaleniu od szkoły dowożone transportem organizowanym przez gminę	290	311	311	290	287
Razem-dowożeni	315	335	335	314	312
Nakłady (w zł)	383 873 zł	416 787 zł	478 023 zł	321 952 zł	377 392,00 zł

W roku szkolnym 2021/2022 dowożono 287 uczniów do Zespołów Szkół Ogólnokształcących w Komorowie i Szkoły Podstawowej w Michałowicach.

Uczniowie z niepełnosprawnością dowożeni byli w szczególności do Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Pruszkowie, Zespołu Szkół Specjalnych w Warszawie, Niepublicznej Szkoły Specjalnej w Brwinowie oraz do niepublicznej Szkoły Podstawowej w Piastowie.

3. Zapewnienie właściwych warunków kształcenia dzieciom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

Szczególnie trudnym wyzwaniem dla wszystkich nauczycieli szkół podstawowych jest praca z wciąż rosnącą grupą uczniów z niepełnosprawnościami. Specyficzne trudności dzieci w nauce oraz różne rodzaje niepełnosprawności, powodują konieczność doboru innych metod pracy i organizacji zajęć specjalistycznych – terapeutycznych, logopedycznych, korekcyjno – kompensacyjnych lub indywidualnych przedmiotowych. Nowe, realizowane we wszystkich szkołach podejście do uczniów z niepełnosprawnościami nosi nazwę edukacji włączającej.

Głównym założeniem edukacji włączającej jest stworzenie optymalnych warunków do rozwoju, bez względu na to, z jakimi ograniczeniami zmagają się dana osoba.

Osoby z tego typu trudnościami zazwyczaj są niejako „wyłączane” z normalnego toku edukowania. Odtrącane przez grupę, bagatelizowane przez rówieśników, lekceważone przez nauczycieli. Edukacja włączająca ma na celu ominięcie barier, które ograniczają możliwość rozwoju dzieci. Jest to nic innego, jak ponowne „włączenie” dzieci do procesu edukacji szkolnej.

Edukacja włączająca ma zapewnić również:

- wykreowanie dobrych warunków do optymalnego rozwoju każdego człowieka,
- stworzenie obszaru do rozwijania indywidualnego potencjału,
- pełne wsparcie, umożliwiające pełnoprawną partycypację w życiu społecznym,
- zniesienie barier poprzez „włączenie” wszystkich osób do równego społeczeństwa,
- dostosowanie organizacji kształcenia do indywidualnych potrzeb ucznia.

Stosując w szkole zasady edukacji włączającej w dalszym ciągu dyrektor może tworzyć także klasy integracyjne, jako sprawdzoną i efektywną formę wsparcia uczniów, którzy mają problemy wynikające z niepełnosprawności. W dalszym ciągu także szkoła ma obowiązek prowadzić zajęcia rewalidacyjne, korekcyjno – kompensacyjne lub terapeutyczne w takim zakresie, w jakim posiada do tych zajęć specjalistów.

W roku szkolnym 2021/2022 do gminnych szkół uczęszczało 42 dzieci z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego, w tym 35 z zespołem Aspergera lub autyzmem. Wszystkie dzieci z niepełnosprawnościami, w szkołach mają zapewnione zajęcia wskazane w orzeczeniu w wymiarze nierzadko przekraczający ten określony przepisami prawa. Gdy jest taka potrzeba uczniowie mają także wsparcie nauczycieli wspomagających – specjalistów oligofrenopedagogów. Na wykonywanie zadań związanych z realizacją zaleceń wskazanych w orzeczeniach o potrzebie kształcenia specjalnego gmina otrzymuje środki finansowe wyodrębnione w subwencji oświatowej. W roku 2021 było to:

- 1 865 052 zł – kształcenie dzieci w wieku przedszkolnym,
- 1 719 028 zł – kształcenie dzieci szkół podstawowych i ponadpodstawowych.

Wszystkie powyższe kwoty zostały wydatkowane na dodatkowe wsparcie dzieci z niepełnosprawnościami.

4. Pomoc materialna dla uczniów

Pomoc materialna dla uczniów udzielana była na podstawie przepisów rozdziału 8a (art. 90b – 90r.) ustawy o systemie oświaty. Kryterium dochodowe uprawniające do uzyskania pomocy określone było w kwocie 528 zł na członka rodziny. Z tej formy wsparcia skorzystali uczniowie szkół podstawowych oraz szkół ponadpodstawowych, którzy zamieszkują na terenie Gminy. Na ten cel w roku szkolnym 2021/2022 przeznaczono kwotę 36 780 zł, w tym otrzymana dotacja na ten cel wyniosła 9 845 zł.

Tabela 33. Wsparcie materialne dla uczniów (liczba korzystających uczniów)

Nazwa szkoły	Stypendia szkolne	Zasiłki szkolne	Stypendia motywacyjne	Dofinansowanie zakupu podręczników	Mleko/owoce w szkole	Obiady finansowane z GOPS-u
SP Komorów	3	2	260	2	416	17
SP Michałowice	3	-	335	-	569	14+35 dzieci z Ukrainy
SP Nowa Wieś	1	-	138	-	298	3+31 dzieci z Ukrainy
Komorów Liceum	-	-	-	-	-	-
CUW	5	2	-	-	-	-
RAZEM	12	4	733	2	1283	100

Tabela 34. Nakłady finansowe na pomoc materialną dla uczniów w latach 2017-2021

Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020	2021
Stypendia i zasiłki szkolne	54 253,00 zł	59 564,00 zł	54 534,00 zł	43 619,00 zł	36 780,00 zł
Stypendia motywacyjne	40 858,00 zł	78 416,00 zł	84 415,00 zł	172 356,00 zł	186 215,00 zł

Na zakończenie roku szkolnego 2021/2022, uczniowie z najlepszymi wynikami w nauce a kończący klasę VIII szkoły podstawowej, otrzymali Nagrody Wójta Gminy Michałowice o wartości 300 zł. Nagrody otrzymało:

- 22 uczniów SP w Nowej Wsi,
- 78 uczniów SP w Michałowicach,
- 32 uczniów SP w Komorowie.

5. Rządowe programy "Wyprawka szkolna" i "Darmowy podręcznik"

W 2021 r. pomoc w formie „Wyprawka szkolna” na dofinansowanie zakupu podręczników do kształcenia ogólnego dopuszczonych do użytku szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, przewidziana była dla uczniów:

- słabowidzących,
- niesłyszących,
- słabosłyszących,
- z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim,
- z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym,
- z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją,
- z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera,
- z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona wyżej.

W roku szkolnym 2021/2022 w ramach programu „Wyprawka szkolna” z dofinansowania w wysokości 845,45 zł skorzystali uczniowie Liceum Ogólnokształcącego w Komorowie posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego.

W ramach rządowego programu „Darmowy Podręcznik” uczniowie wszystkich klas będą korzystali z podręczników i ćwiczeń, które kupowane były ze środków dotacji przekazywanej organowi prowadzącemu przez Wojewodę.

W 2021 roku darmowe podręczniki i materiały ćwiczeniowe otrzymali uczniowie klas I, II, III, IV, V, VI, VII i VIII szkół podstawowych.

Podręczniki są własnością organu prowadzącego. Zasady wypożyczania podręczników uczniom określili dyrektorzy placówek. Przygotowany podręcznik służyć będzie trzem kolejnym rocznikom uczniów.

Rolą organu prowadzącego w programie jest zbieranie danych dotyczących liczby zamawianych przez szkoły podręczników i ćwiczeń, weryfikacja tych danych w ciągu roku szkolnego i przekazywanie ich do Kuratorium Oświaty. Na ich podstawie naliczana jest i przesyłana do gminy dotacja na zakup książek. Po zakupie podręczników gmina musi rozliczyć dotację.

Dotacja celowa w roku 2021 r. na wyposażenie **Szkół Podstawowych** w podręczniki do zajęć z zakresu języka nowożytnego, podręczniki, materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe wyniosła:

Kl. I SP (273 uczniów)

na ćwiczenia12 375,00 zł

na podręczniki2 049,30 zł

Kl. II SP (506 uczniów)

na ćwiczenia12 226,50 zł

na podręczniki23 076,90 zł

Kl. III SP (310 uczniów)

na ćwiczenia14 404,50 zł

na podręczniki 2 940,30 zł

Kl. IV (260 uczniów)

na ćwiczenia6 162,75 zł

na podręczniki1 829,52 zł

Kl. V (512 uczniów)

na ćwiczenia6 187,50 zł

na podręczniki56 026,08 zł

Kl. VI (116 uczniów)

na ćwiczenia2 871,00 zł

na podręczniki0 zł

Kl. VII (347 uczniów)

na ćwiczenia8 316,00 zł

na podręczniki6 831,00 zł

Kl. VIII (643 uczniów)

na ćwiczenia7 796,25 zł

na podręczniki97 416,00 zł

SUMA260 508,60 zł

W maju 2022 r., rozpoczęło się zbieranie danych niezbędnych do naliczenia właściwej dotacji na zakup podręczników dla kolejnych oddziałów zgodnie z harmonogramem MEN, na kolejny rok szkolny. W czerwcu zostały zamówione podręczniki:

dla Szkół Podstawowych

Kl. I SP (294 uczniów)

na podręczniki2 583,90 zł

na ćwiczenia13 117,50 zł

Kl. II SP (250 uczniów)

na podręczniki	801,90 zł
na ćwiczenia	11 929,50 zł
Kl. III SP (512 uczniów)	
na podręczniki	23 344,20 zł
ćwiczenia	12 375,00 zł
Kl. IV (331 uczniów)	
na podręczniki	6 819,12 zł
ćwiczenia	7 177,50 zł
Kl. V (263 uczniów)	
na podręczniki	2 993,76 zł
ćwiczenia	6 162,75 zł
Kl. VI (504 uczniów)	
na podręczniki	55 170,72 zł
ćwiczenia	6 088,50 zł
Kl. VII (116 uczniów)	
podręczniki	0 zł
ćwiczenia	2 871,00 zł
Kl. VIII (365 uczniów)	
na podręczniki	8 910,00 zł
ćwiczenia	8 291,25 zł
SUMA	<u>168 636,60 zł</u>

6. Pomoc materialna dla studentów

W celu wsparcia finansowego zamieszkałym na terenie Gminy studentom szkół wyższych szczególnie wyróżniającym się w nauce i osiągającym wysokie wyniki, Rada Gminy ustanowiła stypendium im. Jana Pawła II. Stypendium przyznawane jest na jeden semestr nauki i wynosi do 600 zł miesięcznie.

Tabela 35. Nakłady finansowe na stypendia studenckie w latach 2017 – 2021

Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba studentów	29	21	24	58	53
Nakłady finansowe	40 800,00 zł	47 450,00 zł	52 999,00 zł	62 998,00 zł	89 998,00 zł

7. Dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych

W roku szkolnym 2021/2022 na podstawie art. 122 ust. 10 ustawy o prawo oświatowe wypłacono trzy dofinansowania do kształcenia młodocianego pracownika (w zawodzie kucharz, sprzedawca, fryzjerka) w kwocie 21 963,31 zł.

8. Kontrola spełniania obowiązku nauki przez młodzież w wieku 16 – 18 lat

Ważnym zadaniem realizowanym w roku szkolnym 2021/2022 była kontrola obowiązku nauki. Obowiązkowi nauki podlega młodzież w wieku od 16 lat do ukończenia 18 lat. Zgodnie z prawem szkoły, do których uczęszczają uczniowie po ukończeniu szkoły podstawowej, są zobowiązane do poinformowania gminy, w której uczniowie zamieszkują, o miejscu realizacji obowiązku nauki. W praktyce, niestety niewiele szkół przestrzega tego przepisu. Dlatego też co roku wysyłanych jest ok. 250 pism kierowanych do rodziców uczniów z pytaniem o szkołę

do której dziecko uczęszcza. Rodzice dziecka są zobowiązani przekazać taką informację do Centrum Usług Wspólnych Gminy Michałowice. Niespełnianie obowiązku nauki podlega egzekucji administracyjnej na podstawie art. 42 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe.

Tabela 36. Kontrola obowiązku nauki

Wyszczególnienie	
Liczba uczniów zobowiązanych do spełniania obowiązku nauki (roczniki 2003-2006)	986
Liczba uczniów spełniających obowiązek nauki:	966
Liczba młodzieży zameldowanej, ale niezamieszkałej na terenie gminy, co do której brak informacji o spełnianiu bądź niespełnieniu obowiązku nauki	20

W roku szkolnym 2021/2022 nie prowadzono postępowań wyjaśniających.

9. Pozyskiwanie środków spoza budżetu

Dochody samorządowych jednostek budżetowych i wydatków nimi finansowanych

Budżety szkół i przedszkoli w 2022 roku były zasilane przez dochody gromadzone na wydzielonym rachunku dochodów, które były uzyskiwane ze świadczenia usług edukacyjnych, wynajmu sal gimnastycznych i lekcyjnych, z prowadzenia różnego rodzaju zajęć dla dzieci, młodzieży i dorosłych oraz wpłat za żywienie dzieci w gminnych przedszkolach.

W Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Michałowicach uzyskane dochody zostały wydatkowane między innymi na:

- zakup materiałów i wyposażenia: szafek dla uczniów, zakup rolet okiennych,
- zakup pomocy dydaktycznych: akcesoria komputerowe,
- zakup usług: opłaty bankowe, montaż szafek, wykonanie rolet z montażem, dezynfekcja szkoły.

W Zespole Szkół Ogólnokształcących im. Marii Dąbrowskiej Komorowie uzyskane dochody zostały wydatkowane między innymi na:

- zakup materiałów i wyposażenia: Folie, okleiny, naciągi do siatek,
- zakup materiałów dydaktycznych: sprzęt sportowy na zajęcia W-F,
- zakup usług: koncerty filharmonii- spotkania z muzyką, opłaty bankowe.

W Zespole Szkolno-Przedszkolnym im. Mikołaja Kopernika w Nowej Wsi uzyskane dochody zostały wydatkowane między innymi na:

- zakup materiałów i wyposażenia: stolików i krzeseł do biblioteki, farb do malowania pomieszczeń i ogrodzenia, piasku i plandeki do piaskownicy, osłon pleksi na biurka, dzwonków i głośnika, dyplomów i znaczków na pasowanie uczniów, art. do bieżących napraw i konserwacji, materaców asekuracyjnych do sali gimnastycznej,
- zakup usług remontowych: naprawa gaśnic,
- zakup usług: opłaty bankowe, wykonanie instalacji i montaż gniazd internetowych oraz anteny WiFi, dostawa i montaż bramy.

W Przedszkolu Gminnym w Michałowicach uzyskane dochody z wpłat rodziców zostały wydatkowane na żywienie dzieci.

Zespole Szkolno-Przedszkolnym im. Mikołaja Kopernika w Nowej Wsi - w przedszkolu uzyskane dochody z wpłat rodziców zostały wydatkowane na żywienie dzieci.

IX. Finansowanie zadań oświatowych

1. Subwencja a wydatki oświatowe ogółem

W roku szkolnym 2021/2022, jak w każdym innym roku szkolnym, realizowano szereg zadań wynikających z ustawowych obowiązków gminy na rzecz uczniów i szkół.

Najważniejszym zrealizowanym zadaniem Gminy było zabezpieczenie na odpowiednim poziomie środków finansowych przedszkolom i szkołom prowadzonym przez Gminę na ich działalność, w tym na wynagrodzenia pracowników, eksploatację i wyposażenie budynków, a także środków finansowych w formie dotacji do działających w Gminie niepublicznych przedszkoli, punktów przedszkolnych i żłobków.

Wysokość środków na działalność szkół i przedszkoli różni się znacznie od środków jakie gmina otrzymuje z budżetu państwa. Część wydatków związanych z finansowaniem działalności szkół samorządy pokrywają z tzw. subwencji oświatowej, pozostałą część ze środków własnych.

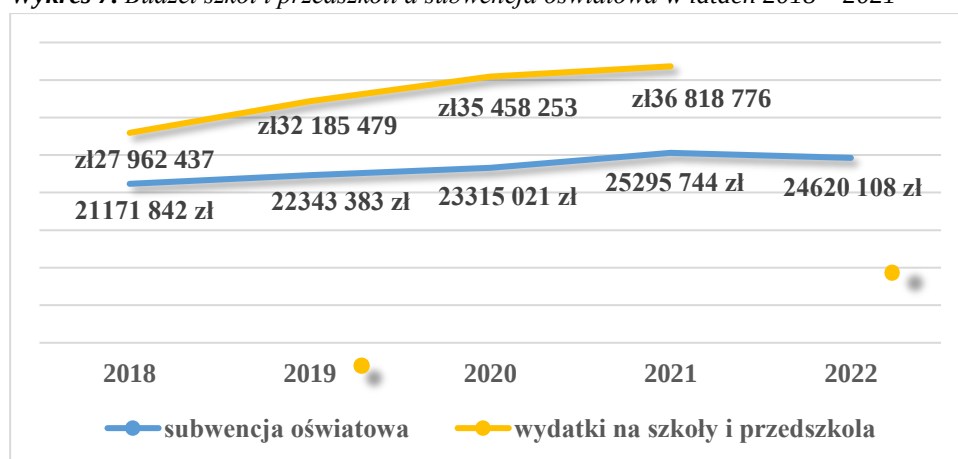
Przez wiele ostatnich lat subwencja oświatowa zwiększała się rok do roku, choć zazwyczaj w niewielkim procencie. Rok 2022 jest pierwszym, w którym subwencja oświatowa pomimo niewielkiego zwiększenia liczby uczniów i dużego wzrostu zadań oświatowych, zmniejszyła się o 1,6%.

Poniższa tabela pokazuje wysokość subwencji oświatowej otrzymywanej przez Gminę Michałowice w kolejnych latach.

Tabela 37. Subwencja oświatowa

Lata	Subwencja	% wzrostu
2018	21 171 842 zł	
2019	22 343 383 zł	105,50%
2020	23 315 021 zł	104,30%
2021	25 295 744 zł	107,80%
2022	24 620 108 zł	98,40%

Wykres 7. Budżet szkół i przedszkoli a subwencja oświatowa w latach 2018 – 2021

Przekazywana subwencja niestety w coraz większym zakresie nie pokrywa całości wydatków związanych z realizacją zadań oświatowych nałożonych na samorząd. Gmina w celu zapewnienia właściwego poziomu nauczania oraz warunków do nauki przekazuje szkołom środki także z własnego budżetu. Wraz ze wzrostem liczby zadań edukacyjnych oraz zwiększaniem wynagrodzeń pracowników szkół co roku rosną budżety placówek. Dynamikę wzrostu przedstawia poniższa tabela.

Tabela 38. Dynamika wykonania wydatków szkół i przedszkoli za lata 2017-2021.

	Zespół Szkół Ogólnokształcących w Komorowie	Szkoła Podstawowa w Michałowicach	Zespół Szkolno- Przedszkolny w Nowej Wsi	Przedszkole w Michałowicach	Razem wykonanie
2017	9 316 520 zł	8 392 672 zł	6 935 057 zł	2 365 961 zł	27 010 210 zł
2018	9 378 526 zł	8 802 545 zł	7 342 453 zł	2 438 913 zł	27 962 437 zł
% wzrostu	100,67%	104,88%	105,87%	103,08%	103,53%
2019	10 658 189 zł	10 300 456 zł	8 398 480 zł	2 828 354 zł	32 185 479 zł
% wzrostu	113,64%	117,02%	114,38%	115,97%	115,10%
2020	11 561 536 zł	11 648 918 zł	9 050 482 zł	3 197 317 zł	35 458 253 zł
% wzrostu	108,48%	113,09%	107,76%	113,05%	110,17%
2021	11 988 731 zł	12 057 822 zł	9 490 324 zł	3 281 899 zł	36 818 776 zł
% wzrostu	103,69%	103,51%	104,86%	102,65%	103,68%

Subwencja oświatowa nie uwzględnia środków na wychowanie przedszkolne dzieci w wieku 3-5 lat. Na ten cel Gmina otrzymuje dotację z budżetu państwa na każde dziecko korzystające z wychowania przedszkolnego. W 2021 r. dotacja roczna na dziecko wyniosła 1471 zł.

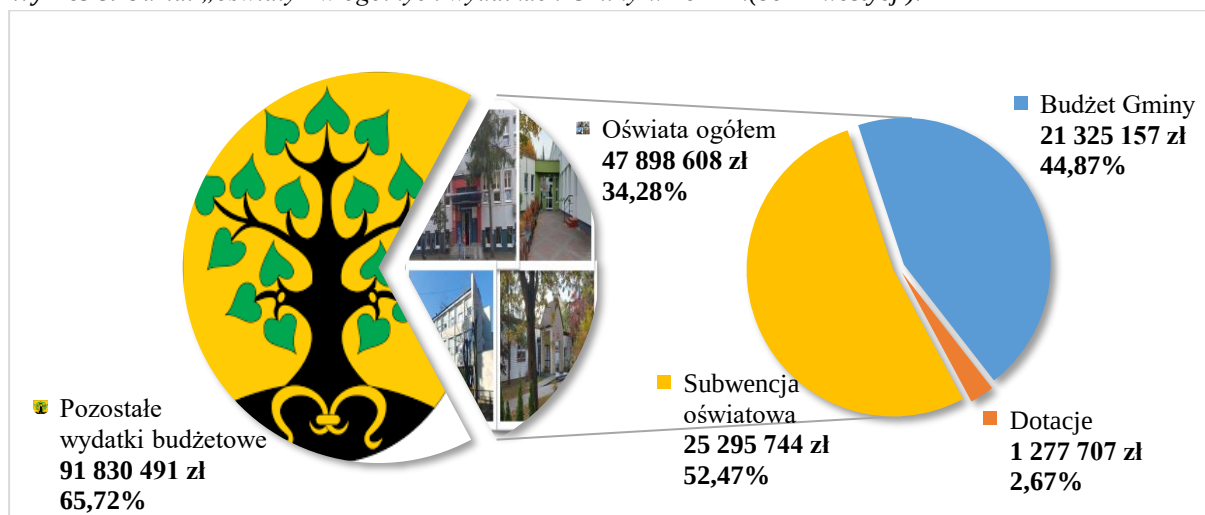
Jednocześnie Gmina jest zobowiązana do udzielania dotacji z budżetu Gminy wszystkim przedszkolom niepublicznym zlokalizowanym na jej terenie. W tym celu na podstawie wydatków bieżących przedszkoli publicznych Gmina wylicza podstawową kwotę dotacji. Przedszkola niepubliczne otrzymują dotację na każde dziecko w wysokości 75% podstawowej kwoty dotacji a punkty przedszkolne w wysokości 40 %.

Miesięczna podstawowa kwota dotacji na jedno dziecko w 2021r. wyniosła 1 365,55 zł, a w 2022r. kwota wynosi 1 397,06 zł. Dotacja była przeliczana w kwietniu, czerwcu i w sierpniu, a ostateczna aktualizacja będzie dokonana w październiku.

Tabela 39. Wydatki na oświatę z budżetu Gminy.

Wydatki bieżące:	2021 rok	%
Ogółem Gmina	139 729 099 zł	100,00
Ogółem „oświata”	47 898 608 zł	34,28
z tego: subwencja oświatowa	25 295 744 zł	52,81
z budżetu Gminy	21 325 157 zł	44,52
dotacje	1 277 707 zł	2,67

Wykres 8. Udział „oświaty” w ogólnych wydatkach Gminy w 2021 r.(bez inwestycji).

Wydatki na oświatę w roku budżetowym 2021 stanowiły 34,28% w ogólnych wydatkach budżetu gminy Michałowice (bez wydatków inwestycyjnych).

Wykres 9. Budżet Gminy i budżet „oświaty” w latach 2017 – 2021

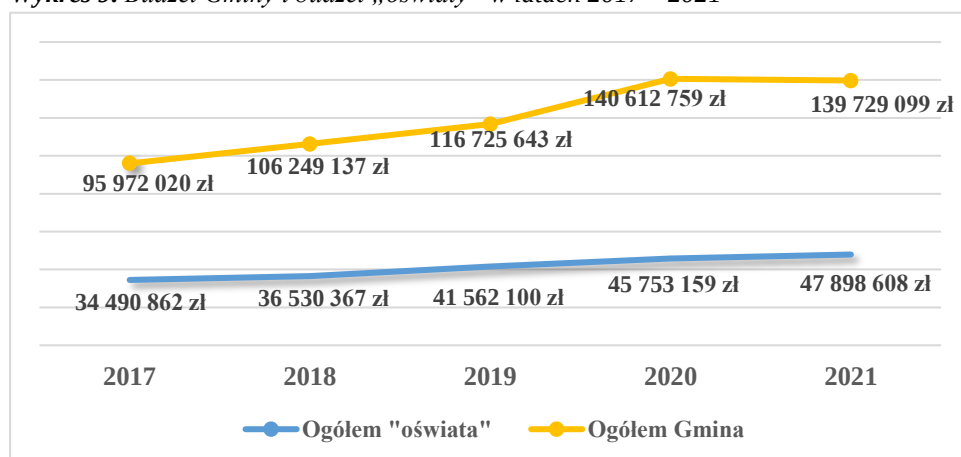
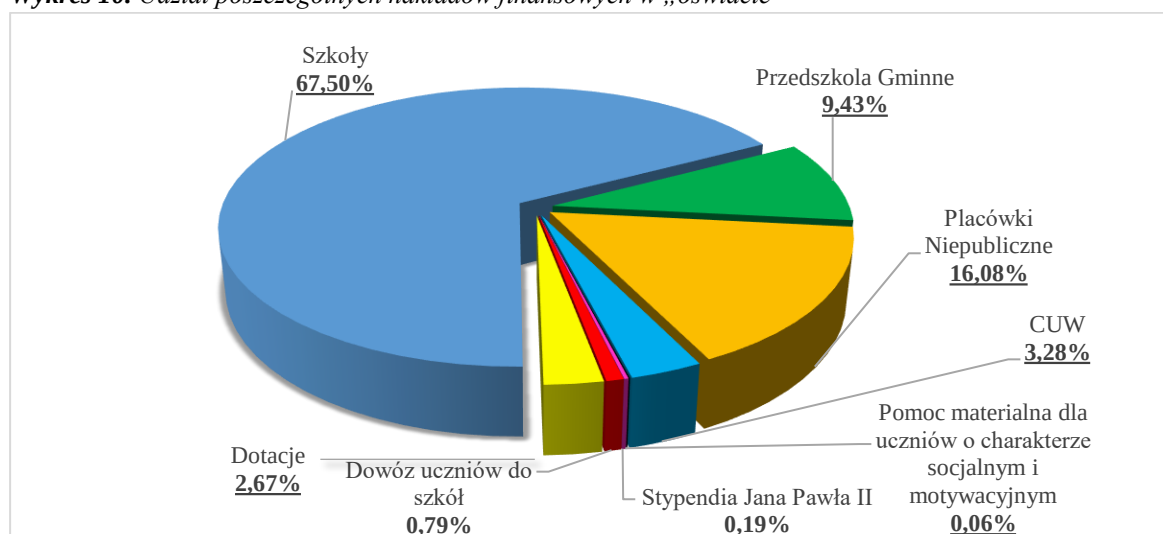

Tabela 40. Nakłady finansowe na „oświatę” (bez wydatków inwestycyjnych)

L.p.	Wyszczególnienie	2021	%
1	„oświata” ogółem	47 898 608,00	100,00
2	nakłady na szkoły (bez dotacji i inwestycji)	32 305 927,00	67,45
3	przedszkola gminne	4 512 849,00	9,42
	nakłady na: placówki niepubliczne (bez dotacji otrzymanej z budżetu państwa)	7 696 463,00	16,07
4	CUW	1 570 303,00	3,28
5	pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym i motywacyjnym (środki z budżetu gminy)	28 110,00	0,06
6	stypendia im. Jana Pawła II	89 998,00	0,19
7	dowóz uczniów do szkół	377 392,00	0,79
8	inne wydatki (usługi pielęgniarские i opracowanie demografii)	39 859,00	0,08
9	dotacje, w tym:	1 277 707,00	2,67
	pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	9 000,00	
	rządowy program pomocy uczniom niepełnosprawnym w formie dofinansowania do podręczników	845,00	
	wyposażenie szkół w podręczniki	260 712,00	
	dotacja celowa na realizację zadań własnych w zakresie wychowania przedszkolnego w 2018r.	1 007 150,00	

Wykres 10. Udział poszczególnych nakładów finansowych w „oświacie”

Jak wyraźnie widać na powyższym wykresie najczęściej środków finansowych wydatkowano na prowadzenie szkół.

2. Wydatki bieżące w oświacie

Wydatki bieżące związane są z zapewnieniem prawidłowego funkcjonowania obiektów jednostek samorządu terytorialnego (szkół i przedszkoli) oraz zaspokajaniem bieżących potrzeb wynikających z realizacji zadań własnych gminy.

Tabela 41. Struktura bieżących wydatków oświatowych w 2021 r. i planowanych w 2022 r.

Bieżące wydatki oświatowe Gminy Michałowice wykonanie za 2020 r. i plan 2021 r. według rozdziałów klasyfikacji budżetowej (w zł)				%
Rozdz.	Nazwa	2021	Plan 2022	2022 do 2021
73016	Pomoc materialna dla studentów i doktorantów	89 998,00 zł	90 000,00 zł	100,00%
75085	Wspólna obsługa jednostek samorządu terytorialnego	1 570 303,00 zł	1 676 770,00 zł	106,78%
80101	Szkoły podstawowe	23 221 869,00 zł	28 038 541,00 zł	120,74%
80103	Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	1 447 083,00 zł	1 643 067,00 zł	113,54%
80103	Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych-dotacja	5 674,00 zł	11 280,00 zł	198,80%
80104	Przedszkola, w tym:	10 059 028,00 zł	11 734 501,00 zł	116,66%
	publiczne	4 445 785,00 zł	4 905 168,00 zł	110,33%
	niepubliczne	5 613 243,00 zł	6 829 333,00 zł	121,66%
80106	Inne formy wychowania przedszkolnego	504 570,00 zł	551 203,00 zł	109,24%
85401/ 80107	Świetlice szkolne	1 990 835,00 zł	2 377 823,00 zł	119,44%
80113	Dowożenie uczniów do szkół	377 392,00 zł	474 800,00 zł	125,81%
80120	Licea ogólnokształcące	2 846 783,00 zł	3 229 255,00 zł	113,44%
80146	Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli	186 402,00 zł	318 464,00 zł	170,85%
80149	Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego	1 865 052,00 zł	2 772 030,00 zł	148,63%
80150	Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych	1 714 639,00 zł	1 908 440,00 zł	111,30%
80152	Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w gimnazjach, liceach ogólnokształcących, liceach profilowanych i szkołach zawodowych oraz w szkołach artystycznych	4 389,00 zł	11 480,00 zł	261,56%
80153	zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych	261 141,00 zł	124 323,00 zł	47,61%
80195	Pozostała działalność	666 271,00 zł	827 546,00 zł	124,21%
85404	Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka	230 544,00 zł	336 200,00 zł	145,83%
85412	Kolonie i obozy oraz inne formy wypoczynku dzieci i młodzieży szkolnej, z także szkolenia młodzieży	0,00 zł	11 115,00 zł	0,00%
85415	Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	36 780,00 zł	76 258,00 zł	207,34%
85416	Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym	186 215,00 zł	198 500,00 zł	106,60%
85516	Tworzenie i funkcjonowanie żłobków	633 640,00 zł	889 300,00 zł	140,35%
	Wydatki ogółem	47 898 608,00 zł	57 300 896,00 zł	119,63%

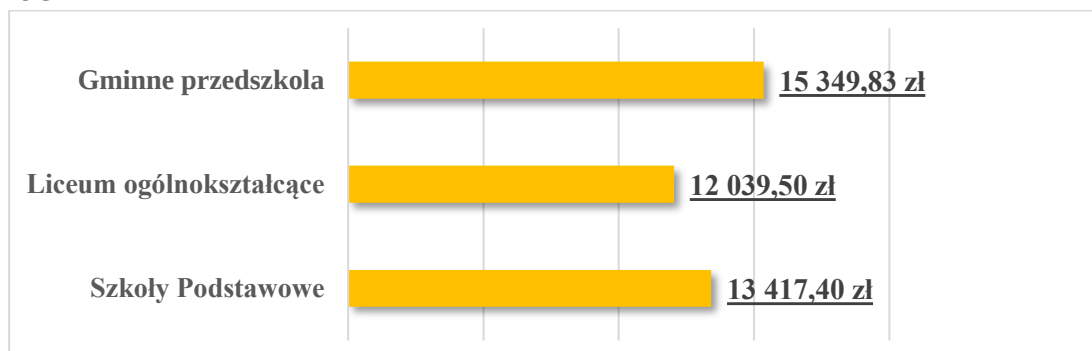
Tabela 42. Struktura wykonania wydatków szkół i przedszkoli za 2021 r.

Rodzaj wydatku	Zespół Szkół Ogólnokształcących w Komorowie		Szkoła Podstawowa w Michałowicach		Zespół Szkolno-Przedszkolny w Nowej Wsi		Przedszkole w Michałowicach	
Budżet ogółem	11 988 731 zł	100%	12 057 822 zł	100%	9 490 324 zł	100%	3 281 899 zł	100%
wynagrodzenia i pochodne (dodatek wiejski, wynagrodzenie składki ZUS i Fundusz Pracy)	10 558 922 zł	88,2%	10 324 289 zł	85,6%	7 992 800 zł	84,2%	2 776 450 zł	84,6%
usługi (wywóz śmieci, monitoring, usł. kominiarskie, przeglądy, usł. transportowe, pełnienie obow. RODO i inne)	206 840 zł	1,7%	339 754 zł	2,8%	255 188 zł	2,7%	76 852 zł	2,3%
zakupy i pomoce dydaktyczne (materiały biurowe, środki czystości, wyposażenie, komputery i inne)	314 793 zł	2,6%	365 114 zł	3,0%	409 057 zł	4,3%	155 270 zł	4,7%
energia (energia elektryczna, gaz i woda)	327 112 zł	2,7%	363 782 zł	3,0%	333 285 zł	3,5%	122 148 zł	3,7%
Szkolenia i doksztalcanie nauczycieli	65 141 zł	0,5%	72 316 zł	0,6%	50 712 zł	0,5%	16 327 zł	0,5%
Pozostałe (Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych, stypendia motywacyjne dla uczniów, umowy zlecenia, badania lekarskie z zakresu medycyny pracy, naprawy, telefony, ubezpieczenie, itp.)	515 923 zł	4,3%	592 567 zł	4,9%	449 282 zł	4,7%	134 852 zł	4,1%

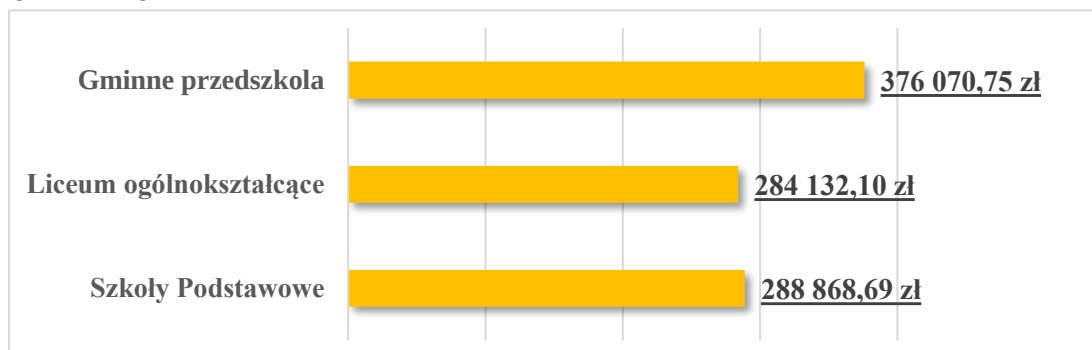
Tabela 43. Koszt utrzymania 1 ucznia i 1 oddziału w szkole oraz w przedszkolu w 2021 r.

Jednostki organizacyjne	uczniowie	oddziały	nakłady finansowe	koszt utrzymania 1 ucznia- rocznie	koszt utrzymania 1 oddziału- rocznie
Szkoły Podstawowe	2196	102	29 464 606,00 zł	13 417,40 zł	288 868,69 zł
Liceum ogólnokształcące	236	10	2 841 321,00 zł	12 039,50 zł	284 132,10 zł
Gminne przedszkola	294	12	4 512 849,00 zł	15 349,83 zł	376 070,75 zł

Wykres 11. Średnioroczne koszty utrzymania 1 ucznia i 1 oddziału w placówkach oświatowych w 2021 r.
UCZNIA

ODDZIAŁU

X. Zakończenie

Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych w roku szkolnym 2021/2022 jest szczegółowym materiałem opisującym sposób realizacji zasadniczych przedsięwzięć edukacyjnych, opracowanym według przyjętego schematu. Zachowanie jednolitego wzoru dokumentu ułatwia odbiorcy porównanie danych z latami wcześniejszymi i pozwala dostrzec trendy i zależności. Pomimo jednak ujednoliconej formuły, w opracowaniu uwzględniane są szczególne i wyjątkowe wydarzenia, problemy lub okoliczności mające wpływ na funkcjonowanie gminnego systemu oświaty. Informacja ma bowiem stanowić kompleksowe, syntetyczne podsumowanie stanu gminnego systemu edukacji w poprzednim roku szkolnym. Wójt Gminy jako organ wykonawczy przedstawia organowi stanowiącemu – Radzie Gminy, informację o stanie realizacji przez Gminę zadań oświatowych, określonych przepisami prawa. Zakres przygotowanych informacji nie wyczerpuje wszystkich działań gminy, niektóre z nich traktuje w sposób ogólny. Koszty utrzymania placówek oświatowych podlegają natomiast analizie w części opisowej do sprawozdania z wykonania budżetu Gminy, nie zostały więc zawarte w opracowaniu.

Niniejsze opracowanie zostało skonsultowane z dyrektorami placówek oświatowych i współpracującymi przy opracowaniu pracownikami Urzędu Gminy.

Zebrane informacje dają obraz stanu oświaty w Gminie Michałowice w zakresie organizacji, kadry pedagogicznej, wyposażenia, a przede wszystkim informacji o wynikach osiągniętych przez uczniów na sprawdzianach i egzaminach. Działania Gminy dotyczące realizacji polityki edukacyjnej, ukierunkowane są na zaspokajanie potrzeb edukacyjnych dzieci, młodzieży i obywateli, rozwój szkół i przedszkoli oraz świadczenie usług edukacyjnych na możliwie najwyższym poziomie.

Reguły, 31 października 2022 r.

Wójt Gminy Michałowice

Opracowanie: Centrum Usług Wspólnych Gminy Michałowice

Na podstawie:

1. *Arkuszy organizacyjnych szkół i przedszkoli.*
2. *Informacji z placówek oświatowych.*
3. *Systemu Informacji Oświatowej.*
4. *Dokumentów zgromadzonych w Centrum Usług Wspólnych.*
5. *Sprawozdań Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Warszawie.*
6. *Danych GUS i BDL.*
7. *Danych przekazanych przez Panią Iwonę Popowicz kierownika Referatu Inwestycji.*
8. *Danych przekazanych przez Panią Katarzynę Jasińską Inspektora ds. Kontroli wewnętrznej Urzędu Gminy Michałowice.*

Spis treści

I.	Wstęp, metryczka gminy	4
II.	Demografia	6
III.	Organizacja i baza lokalowa szkół i przedszkoli	8
	1. Publiczne szkoły i przedszkola	8
	2. Niepubliczne przedszkola, punkty przedszkolne i żłobki	9
	3. Wskaźniki oświatowe	11
	4. Wyposażenie i pomoce dydaktyczne	12
	5. Inwestycje i remonty w szkołach i przedszkolach	12
IV.	Kadra, wynagrodzenia i system doskonalenia zawodowego	15
	1. Kadra i awans zawodowy nauczycieli	15
	2. Wynagrodzenia	18
	3. System doskonalenia zawodowego nauczycieli	21
	4. Szkolenia nauczycieli i Rad pedagogicznych	21
	5. Nadzór pedagogiczny sprawowany nad szkołami i przedszkolami w Gminie Michałowice	24
V.	Proces nauczania i wyrównywania szans edukacyjnych	25
	1. Wyniki egzaminu ósmoklasisty	26
	2. Egzamin maturalny	28
VI.	Osiągnięcia i sukcesy uczniów	29
VII.	Formy pracy wychowawczej, działalności profilaktycznej oraz bezpieczeństwo w szkole	32
VIII.	Realizacja zadań oświatowych gminy na rzecz uczniów	34
	1. Dzieci z Ukrainy	34
	2. Dowóz uczniów do szkół	35
	3. Zapewnienie właściwych warunków kształcenia dzieciom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	36
	4. Pomoc materialna dla uczniów	36
	5. Rządowe programy "Wyprawka szkolna" i "Darmowy podręcznik"	37
	6. Pomoc materialna dla studentów	39
	7. Dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych	39
	8. Kontrola spełniania obowiązku nauki przez młodzież w wieku 16-18 lat	39
	9. Pozyskiwanie środków spoza budżetu	40
IX.	Finansowanie zadań oświatowych	41
	1. Subwencja a wydatki oświatowe ogółem	41
	2. Wydatki bieżące w oświacie	44
X.	Zakończenie	47

Spis tabel

Tabela 1.	Metryczka gminy	6
Tabela 2.	Liczba uczniów ogółem w placówkach publicznych i niepublicznych	7
Tabela 3.	Liczba urodzonych dzieci w danym roku według obwodów szkolnych	7
Tabela 4.	Organizacja szkół (z obwodami przedszkolnymi) i przedszkoli	8
Tabela 5.	Organizacja przedszkoli publicznych i niepublicznych	9
Tabela 6.	Stopień zaspokojenia potrzeb na miejsca wychowania przedszkolnego	10
Tabela 7.	Wykaz żłobków	10
Tabela 8.	Wskaźniki dla publicznych placówek oświatowych	11
Tabela 9.	Dane i wskaźniki oświatowe w ostatnich trzech latach szkolnych dla placówek prowadzonych przez Gminę ..	11
Tabela 10.	Baza lokalowa i wyposażenie szkół w komputery	12
Tabela 11.	Kadra nauczycielska oraz pracownicy adm. i obsługi zatrudnionych w przedszkolach i szkołach	16
Tabela 12.	Poziom wykształcenia nauczycieli	16
Tabela 13.	Kadra nauczycielska według stopnia awansu zawodowego	17
Tabela 14.	Awans zawodowy nauczycieli	18
Tabela 15.	Tabela wynagrodzenia zasadniczego	18
Tabela 16.	Średnioroczne wydatki płacowe nauczycieli	19
Tabela 17.	Nagrody Wójta	19
Tabela 18.	Nagrody Dyrektora	20
Tabela 19.	Dynamika wykonania wydatków płacowych i pochodnych szkół i przedszkoli	20

Tabela 20. Szkolenia nauczycieli i rad pedagogicznych	21
Tabela 21. Wyniki klasyfikacji i promocji uczniów	25
Tabela 22. Frekwencja w szkołach i roczne oceny klasyfikacyjne zachowania	26
Tabela 23. Liczba uczniów uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych tygodniowo	26
Tabela 24. Wyniki egzaminu ósmoklasisty	27
Tabela 25. Egzamin maturalny	28
Tabela 26. Ważniejsze osiągnięcia uczniów szkół gminnych oraz udział w projektach	29
Tabela 27. Ważniejsze osiągnięcia sportowe uczniów szkół gminnych	30
Tabela 28. Formy pracy wychowawczej	33
Tabela 29. Dzieci z Ukrainy uczęszczające do szkół na terenie gminy	34
Tabela 30. Dzieci z Ukrainy uczęszczające do przedszkoli na terenie gminy	35
Tabela 31. Dowożenie uczniów do szkół w roku szkolnym 2021/2022	35
Tabela 32. Dowożenie uczniów do szkół w latach 2017-2022	35
Tabela 33. Wsparcie materialne dla uczniów (liczba korzystających uczniów)	37
Tabela 34. Nakłady finansowe na pomoc materialną dla uczniów	37
Tabela 35. Nakłady finansowe na stypendia studenckie	39
Tabela 36. Kontrola obowiązku nauki	40
Tabela 37. Subwencja oświatowa	41
Tabela 38. Dynamika wykonania wydatków szkół i przedszkoli	42
Tabela 39. Wydatki na „oświatę” z budżetu Gminy	42
Tabela 40. Nakłady finansowe na „oświatę” (bez wydatków inwestycyjnych)	43
Tabela 41. Struktura bieżących wydatków oświatowych w 2021 r. i planowanych w 2022 r.	44
Tabela 42. Struktura wykonania wydatków szkół i przedszkoli	45
Tabela 43. Koszt utrzymania 1 ucznia i 1 oddziału w szkole oraz w przedszkolu	45

Spis wykresów

Wykres 1. Liczba dzieci i młodzieży zamieszkałych w gminie Michałowice wg. roczników	6
Wykres 2. Liczba urodzeń w poszczególnych obwodach szkolnych	7
Wykres 3. Poziom wykształcenia nauczycieli	17
Wykres 4. Nauczyciele w podziale na stopień awansu zawodowego	17
Wykres 5. Koszty wynagrodzeń szkół i przedszkoli	21
Wykres 6. Wyniki z egzaminu ósmoklasisty	27
Wykres 7. Budżet szkół i przedszkoli a subwencja oświatowa	41
Wykres 8. Udział „oświaty” w ogólnych wydatkach Gminy	42
Wykres 9. Budżet Gminy i budżet „oświaty”	43
Wykres 10. Udział poszczególnych nakładów finansowych w „oświacie”	43
Wykres 11. Średnioroczne koszty utrzymania w placówkach oświatowych	46